

MAGYAR

T. Dunaposta

HUNGARIA
ExternBUDAPEST
Postafiók 151.

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelőszerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Aláírták az olasz-francia fegyverszüneti egyezményt

Junius 25-én hajnalban végetért a nyugati háború. Negyven-nyolc óra múlva teszik közzé a megállapodások szövegét

Junius 25-ének éjszakáján ünnepi kürtjelek reszketették meg a német éjszakát, jelezve, hogy a nyugati harctéren elült a csaták zaja s a német nép befejezte a világtörténelem egyik legdicsőségesebb hadjáratát. Azután a Vezér napiparancsa volt hallható a fejedhetetlenül szép éjszakában. Csak néhány mondatból állott az egész napiparancs, de az abból kicsendülő hang, a férfias alázatnak és Isten előtti meghajlásnak szavai könnyeket csaltak a szemekbe.

„In tiefster Demut danken wir dem lieben Gott für den Segen. Lelkünk mélyeséges alázatával adunk hálát a Mindenhatónak az áldásért, amellyel fegyvereinket kísérte...”

Egy percre önkéntelenül is elvonult lelki szemeink előtt a hathetes hadjárat minden teljesítménye és dicsősége... A holland erődítmény és Rotterdam, Lüttich és Namur, a Dyle és Schelde-állások, Sedan és Maubeuge, a flandriai pokol és Dünkirchen, a párizsi bevonulás és az elzászi harcok, Verdun és Belfort, Metz és Strassbourg dicső harcai, majd a compiegnei erdő s az oly némes formák közt történt elégtételtevés az 1918-ban elszenvedett megaláztatásért...

A győzelmes csatáink ezt a szinte végeérhetetlen sorozatát zárta im le a német nép nagy vezérének alázatos szava, amely elhárít magától minden dicsőséget, mert az csak Azt illeti, aki minden áldásnak szerzője és forrása.

E férfiasan szép szavaknál szeretnők valahogy tetemre hívni mindazokat, akik éveken át sem tettek egyebet, mint bizalmatlanságot szítottak a német néppel és vezérével szemben!

A nemzeti szociálisták forradalom, új eszmék harca egy megkövesedett régi világgal szemben. A ólog természete hozza magával, hogy a benne feszülő erők nem találták meg mindig a legmegfelelőbb megnyilatkozási formát. De lehet-e, szabad-e az új pogányság jel-szavát hangoztatni s ezzel megbélyegezni azt a mozgalmat, amelynek két alapvető és egyedül lényegbevágó tanítása: A népesség és a szociális igazságosság a legmélyeségesben evangéliumi és krisztusi tanítások? Kell-e, szabad-e Isten-hittel, evangéliumot, egyházat félteni attól a mozgalomtól, amelynek vezére sorsdöntő fordulatoknál még soha el nem mulasztotta, hogy minden sikert, minden dicsőséget annak egyedüli forrására: Istenre származtassa vissza?

Nekünk sziklaszilárd a meggyőződésünk, hogy a német nép vezérének alázatos meghajlása az áldást adó Uristen előtt sokkal több, mint az ilyen szövegek más hatalmasok ajkán lenni szoktak: Mélyeséges meggyőződés kifejezése, hogy a kezdődő új, boldogabb és igazságosabb világnak szegletköve is csak az áldást osztó Uristen lehet.

A június 25-ikére virradó hajnal első óraiban a német-olasz és francia seregek már

többé nem állanak ellenséges tevékenységben egymással szemben. A franciák az olaszokkal is megkötötték a fegyverszüneti egyezményt, s az aláírás utáni 6-ik órától kezdve így életbe lépett a németekkel június 22-ikén kötött fegyverszüneti egyezmény is. A francia háború gyors lefolyása gyorsan hozta a békének ezt a bevezető mozdulatát is. Nem tartottak hónapok hosszúság a fegyverszüneti tárgyalások, mint ahogy ez az 1918-iki világháború befejezésekor történt.

A fegyverszüneti megállapodások tartalmáról a három hadviselő fél csak két nap múlva ad ki hivatalos közlést. De az eddigi külső körülményekből észrevehető, hogy ezek a megállapodások a hadviselő felek közötti több megbecsüléssel jöttek létre, mint ahogy a győztes és legyőzött közötti eddigi rideg bánásmód szerint történni szoktak. A lelki béke kezdő jelei mutatkoznak a külső körülményekben.

A német vezérkar jelentése azt is megállapítja, hogy a fegyverszünet életbelépésével „megszűnt a nyugati háború”. Ez a megállapítás fontos hangsúlyozást foglal magában. A fegyverszünet fogalma önmagában véve még nem jelenti a háborús helyzet megszűnését, csak az ellenségeskedések felfüggesztését. Hogy a német vezérkar jelentés mégis az egész nyugati háború megszűnéséért fogja föl a mostani fegyverszünetet, ez a hangoztatás arra enged következtetni, hogy a megállapodások a fegyverszünet szokásos fogalmát túlhaladó megegyezésekre vezettek. Franciaország teljes kikapcsolódását jelentik az Angliával továbbfolyó háborúból, s egyúttal az európai szárazföld nyugati részének teljes bekapcsolódási képességét az Európa szárazföldjén kezdődő békerendszerbe.

Jelentések a fegyverszüneti egyezmény létrejöttéről és az ellenségeskedések megszűnéséről

Rómából jelentik: A Róma közelében lévő Villa Incinsában aláírták az olasz-francia fegyverszüneti egyezményt. Olasz részről Badoglio tábornagy, a nagyvezérkar főnöke, francia részről Huntzinger tábornok írta alá. Az aláírás után, mely 19 óra 15 perckor ment végbe, Ciano közölte a német kormánnyal, hogy a fegyverszüneti egyezmény aláírása megtörtént.

Rómában a fegyverszüneti egyezmény aláírásáival kapcsolatban semmiféle hivatalos közlést nem tettek.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli a vezéri főhadiszállás hétfő este 11 óra

Ilyen vonatkozásai miatt a fegyverszüneti egyezményt többnek kell látnunk, mint valami háború-megszakító mozdulatot. Az európai szárazföld megbékélésének kezdő jelenségét kell benne észrevennünk. Erre vall a francia kormány belügyminiszterének rádiószózata is, mely tragikus mélységből zokog fel ugyan, de a munkában való reménynek és bizalomnak is kifejezést tud adni. Új történelem kezdéséről beszél, amit a végtelen munka fog létrehozni. És arról a rendről szól, ami a haza fájdalmas sebesülése után is létre kell hogy jöjjön. Nyilvánvaló, hogy a fegyverszüneti megállapodások szelleme olyan, amely ezt az új történelemben és rendben való bizalmat a francia népnek föltétlenül lehetővé teszi.

Ezzel szemben a Londonban felállított francia nemzeti bizottság további háborús készsége nem vehető úgy, mintha hatályos ellenkormány ténykedése tudna abból származni. Angol kísérlet ez, hogy a francia kormány magyhatású békemozdulatát ellensúlyozza, vagy legalább is zavarja. Azonban a bordeauxi francia kormány alkotmányos és rendelkező erejét ez a kísérlet annál kevésbé gyöngítheti, mert hiszen Pétain tábornagy kormányát az államtanács, a parlament otthon maradt testülete, s maga az állam megszemélyesítője, Lebrun köztársasági elnök támogatja.

Most Angliára következnek a sor a további hadjáratban. Az angol propagandaminiszter, Duff Cooper már elmondotta felöl a maga rádióbeszédét. Így nyilatkozott: „A frontok a legnagyobb mértékben megkisebbsültek, s legfőképpen már csak Nagybritánia partjaiból állanak. Mi úgy küzdünk, hogy a falnak vetjük hátunkat, azonban nagyon erős az a fal, amihez támaszkodunk. Ezt a falat az Atlanti-Oceánnak nevezik s kiterjed az óvilágtól az újvilágig. Ez óceán másik partján Kanada fardozik minden erővel, hogy új hadianyagot állítson elő és új katonaságot képezzen ki; az Egyesült Államok pedig és a délamerikai köztársaságok az egész világ számára az áruszállítások legnagyobb forrásai. Tehát — mondotta Duff Cooper — mögöttünk kimeríthetetlen forrásai vannak azoknak az eszközöknek, melyek még rendelkezésünkre állhatnak.”

Szóval: az oceáni háború kezdődik. A nyugateurópai háború csakugyan végetért.

5 perckor kiadott következő jelentését:

— A véderő főparancsnoksága elrendelte a Franciaország elleni ellenségeskedés megszüntetését. Junius 25-én hajnali 1 óra 35 perckor, német időszámítás szerint mindkét részről megszüntették az ellenségeskedést. Ezzel a nyugati háború végetért.

Bordeauxból jelentik: A Franciaország és Németország, illetve Franciaország és Olaszország között létrejött fegyverszüneti egyezmény 1 óra 30 perckor életbe lépett.

(Tudósításunk folytatása a 2-ik oldalon)

A Vezér kiáltványa

„A legmélyebb alázattal hálát adunk az Ur Istennek áldásáért”

Berlinből jelentik: A Führer a következő felhívást bocsátotta ki:

— Német nép! **Katonáid rövid hat hét alatt nyugaton befejezték a bátor ellenség ellen a hősiesség barot.** Tetteiket a történelem mint minden idők legdicőségesebb győzelmét örökíti meg. A legmélyebb alázattal hálát adunk az Ur Istennek áldásáért. Elrendelem, hogy tíz napon át lengjenek a lobogók a birodalomban és hét napon át konduljanak meg a harangok.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli Hess Rudolfnak, Hitler birodalmi vezérhez és kancellárhoz intézett következő táviratát:

— Vezérem! A fiatal nemzeti szocialista néppárt harcát Franciaország ellen Ön a világtörténelem legdicőségesebb győzelmével koronázta meg. Ezzel egyuttal értelmet adott a

világháború német tűzharcosai éveken át vívott áldozatos küzdelmének is. Az Ön hite és bátorsága tette újra nagyvá Németszágot. Az egész német nép kimondhatatlan büszkeséggel és hálával egyesül Önnel és haderejével a francia fegyverszünet éjszakáján. Hess.

Gyásznapi Franciaországban. — A francia menekültek elől elzárták a spanyol határt.

Bordeauxból jelentik: A kormány rendelete értelmében a keddi nap, június 25-ike Franciaországban nemzeti gyásznapi.

Madridból jelentik: A franciaországi menekültek áradatának összetörődése miatt a spanyol hatóságok hétfőn lezárták a francia határt. A határon való átlépést csak diplomatáknak és olyan személyeknek engedik meg, akiknek Francia-Marokkóba szóló vizumuk van.

Bizottságok alakulnak a fegyverszüneti rendelkezések végrehajtására

A francia kormány Bordeauxból más székhelyre költözik

Bordeauxból jelentik: A toulousei rádió hétfőn este közölte, hogy a fegyverszüneti megállapodás okmányát negyvennyolc óra múlva teszik közzé, egyidőben Olaszországban, Franciaországban és Németországban. E határidő eltelte előtt semmiféle közlést nem adnak ki a megállapodás tartalmáról. A fegyverszünet életbelépése után bizottságokat alakítanak a rendelkezések végrehajtására. Azt is bejelentette a toulousei rádió, hogy a kormány Bordeauxból egy közép-franciaországi városba teszi át székhelyét, ahonnan jobban irányíthatja a közigazgatást.

Párizs német közigazgatás alatt. — Szabad zóna Párizson belül a francia kormány részére.

Zürichből jelentik: Ideérkezett bordeauxi jelentés szerint a fegyverszünet megkötése után

a francia kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy visszaköltözik Párizsba. Párizs a fegyverszüneti feltételek értelmében továbbra is német közigazgatás alatt marad, de a Pétain-

A francia propaganda főbiztos tájékoztatója az amerikai laptudósítók részére

A francia államtanács az angol kormány hozzájárulásával határozott a fegyverszünetről

Bordeauxból jelentik: Rouvest propagandaügyi főbiztos az amerikai laptudósítók előtt hosszabb nyilatkozatban vázolta Franciaország álláspontját.

— Kérjük amerikai barátainkat, — mondotta a többi között, — értsék meg Franciaország méretetlen szomorúságát. Nem akarjuk sem leta-

kormány tárgyalásokat kezdett annak érdekében, hogy a német katonai hatóságok Párizson belül szabad zónát jelöljenek ki, ahol a kormány zavartalanul folytathatja működését.

Az amerikai köztársasági párt országos gyűlése a háboruba sodródás ellen.

Philadelphiből jelentik: (Reuter.) Az amerikai köztársasági párt hétfői országos gyűlésén ismertették a párt politikai programját. Eszerint a párt középutat óhajt követni az elszigetelődési irányzat és a Roosevelt kormány politikája között. A pártnak szilárd elhatározása, hogy nem engedje az országot háboruba sodorni. Nagy gondot fordít a nemzetvédelem kiépítésére és támogatja azokat, akik ellenállnak valamelyik támadó félnek, de alkalmazkodnak a nemzetközi jog szabályaihoz. A gyűlés további folyamán előreláthatólag erősen támadják majd Rooseveltet, akit azzal vádolnak, hogy az országot háboruba dönti.

A washingtoni kormány megszünteti a torpedónaszádok eladásával Angliával kezdett tárgyalásokat.

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök hétfőn elrendelte, hogy szakítsák meg azokat a tárgyalásokat, amelyeket az Egyesült Államok hivatalos közegei az eredetileg az északamerikai haditengerészet számára rendelt husz torpedónaszád eladása ügyében folytattak Angliával. A rendeletet Jackson igazságügyminiszter szakvéleménye alapján adták ki. Eszerint egy 1917. évi törvény alapján a hajóépítőknél tilos ilyen hajókat hadviselők részére eladni.

Kérdéses, hogy Amerika elismeri-e a londoni francia nemzeti bizottságot.

Washingtonból jelentik: Hull külügyminiszter nem volt hajlandó nyilatkozni arra nézve, hogy az Egyesült Államok elismeri-e a londoni francia nemzeti bizottságot. Hull kijelentette, hogy diplomáciai úton még nem értesült a bizottság megalakulásáról.

gadni, sem elrejteni országunk hibáit és tévedéseit. Minden francia részt vállal a felelősségből. Sajnáljuk, hogy az angol kormány igazságtalan bíráltatással illet bennünket.

Ezután visszaillesztést vetett az eseményekre és megállapította, hogy az angolok a háboru első hónapjaira 26 hadosztályt ígértek, de csak egészen

Szól a viharharang

Irta: Déchy Liane

„Csütörtökön, ebéd után Sepp bácsi elment hazulról, szokott erdei körútjára. Megkérdeztem, hogy elkísérem-e, de azt mondta, nem szükséges. Csak a Hochfeldre megy s estére itthon lesz. Már akkor erős szél fúj és hófelhők gyülekeztek Astegg felől. Mira hazajött, cudar idő lett. Vágott a szél s az irodában 18 fokot mutatott a hőmérő fagypontra. Azt hittem, Sepp bácsit már itthon fogom találni. De Betty néni egyedül ült az ebédlőben. Hét óra tájban már süvített a vihar a ház körül, nem győztünk fűteni. Léni alaposan megremült, mert a konyhában kivágta a szél az ablakot, úgy, hogy be kellett kapcsolni a nehéz vihar-kapcsokat. Kinéztem az udvarra, de a szél oly sűrűn hordta a havat, hogy szemközt az istállót sem lehetett látni.

Betty néni kikészítette a meleg papucsokat és Sepp bácsi házikabátját, hogy rögtön átöltözhesen, ha haza jön. Nyolc óra lett. Vártunk a vacsorával, hiszen most már minden percben itthon kell lennie. Félkilenc — háromnegyedkilenc — kilenc — Sepp bácsi még mindig nem jött. Megvacsoráztunk kettesben Betty nénival, Sepp bácsi adagját Léni félretette és melegen tartotta a konyhában, hogy rögtön beadhassa, amint megérkezik.

Ültünk az ebédlőben és lestük az előszobáját. Még nem gondoltunk semmi rosszra. Elvégre hozzászoktunk az efféle hóviharos, zúzó éjszakákhoz és nem egyszer vártuk így haza Sepp bácsit. Lassan tíz óra lett s még mindig semmi.

Aztán a tizenegyet is elütötte a vén ebédlőóra s Betty néni arcán láttam, hogy most már ő is aggódik, csak titkolja előttem. En kétségbeesett erőlködéssel beszéltem mindenféléről, hogy másféle terelem gondolatait, de közben folyton kifelé füleltem és próbáltam megnyugtani magamat, hogy semmi az egész, Sepp bácsit nem kell féltetni, talán elérte Thomas apó blokkházát és ott tölti az éjszakát; reggelre majd, ha megcsöndesedik az idő, szépen hazajön. De valójában bennem is ágaskodott valami rosszérzés és maig sem tudom, miket beszéltem össze Betty néniék, hogy megnyugtassam szegényt. Nem tudom Neked leírni ezeknek az óráknak szívszorogató rémületét. Csak azt tudom, hogy szörnyű volt. Odakint szünet nélkül tombolt a hóvihar. Eresztékeiben recsegett, ropogott az egész erdészház, az ablakok hideglegősen rázkódtak, mint a lázbetegek, a vén cserépkemencében folyvást tüzeltünk, hogy ki ne hűljön a szoba. Léni is bekéredzkedett hozzánk, mert a konyha már hideg volt és félt egyedül virrasztani.

Ott ültünk hát hárman az ebédlőben és vártunk. Egymás arcát lestük titokban s minden perccel nőtt bennünk az aggodalom. Hallgattunk. A beszédnek már nem volt értelme többé. Csöndesen kuncorgtunk a kemence körül, a padon.

Az óramutató veszedelmesen közeledett az éjfélhez. Nem bírtam tovább. Fölugrottam. Leakasztottam a viharlámpást, szünültig töltöttem a tartányt, előkotortam a szurokfáklyákat, gyufát, pokrócot, pálinkát. Betty néni úgy nézett rám, mintha kísértetet látna.

— Mit akarsz?...

— Megyek... Megkeresem Sepp bácsit.

— Örült vagy!... Itéletidő van... Nem hal-

— Mindegy... Léni kérlek, add ide az előszoba kulcsot.

Megviaszoltam a léceket. Dermerten nézték. Még most is látom Betty néni rémült arcát, jóságos kék szemében keserves aggodalom. Egy tarka gyapjúsált szorongatott.

— Ezt vedd föl, Peterle... mert megfázol... Drága jólélek. Még ebben a válságos órában is csak másokkal törődött.

Már az udvaron olyan vad szélvész fogadott, hogy alig bírtam csatolni. Félórába tellett, míg elértem a kolostort. Felzörgettem Anselmus testvért. A gyalogkaput alig lehetett kinyitni, a hóvadás valóságos sánctól kanyarított eléje. Végre föllármáztuk az egész kolostort, a barátok rögtön neki készültek, hogy Sepp bácsi keresésére induljanak. Péter Grácián velem tartott, a többiek más irányba mentek. Mi a Hochfeldet fogjuk átkutatni, péter Illés Thomas apó blokkházához megy, a többiek szétszórtan mindenfelé kutatnak reggelig. Ha odáig nem sikerülne megtalálni, akkor Udernsből kérünk segítséget.

Hektorban volt minden bizodalom, az ő szimatja többet ér harminc ember halálmegevető bátorságánál. Alig indultunk neki a hóföregtetnek, péter Grácián megállt.

— Hallod?

— Igen... mi ez?

— A Hochfelden... Szól a viharharang...

Az orkán bömbölésén át zizegő, szaggatott harangzó... Mint végveszélyben a sikoltás... Nem ember keze húzza... Nem. A szél tépi, rúngatja odafönt, hogy lehallatszik a völgybe. Már sokszor hallottam, nyáron, zivatárokat megelőző szélvészben és áprilisi, lavinás, viharos éjszakákon. De így még soha. Te, Christian, olyan emberi

kie töredéket küldtek. Franciaországban a 48 éveseket is fegyverbe szolgáltatták, míg Anglia a fiatal korosztályokat sem mozgósította. Márciusban francia küldöttség járt Angliában és megállapította, hogy Anglia háborús erőfeszítései elégtelenek. Anglia rendületlenül bizott a gazdasági zárlatban. A június 12-iki francia államtanácsban Weygand tábornok bejelentette, hogy Franciaország akár fegyverszünettel, akár anélkül, nem kerülheti el a teljes meghódítást. A borzalmas eshetőség láttán felkérték Churchillt, jöjjön Franciaországba és tanácskozzanak a teendőkről. Aggódva várták Churchill érkezését, de Reynaud és Mandel megérkezett és közölte, hogy Churchill visszatért Londonba. Az események arra kényszerítették Fran-

ciaországot, hogy fegyverszünetet kérjen és az angol kormány akkor közölte, hogy megélti ezt a helyzetet. Az államtanács tehát az angol kormány hozzájárulásával határozott. A francia kormány mégis elhalasztotta 24 órával a döntést, mert várta Roosevelt végleges választát és pontosan akarta tájékoztatni Londont. Anglia azonban egyre kevesebb megértést mutatott és parancsoló magatartást tanúsított. Franciaország erre teljes függetlenségben hozta meg döntését.

— Kérjük, — fejezte be nyilatkozatát a francia propagandaügyi főbiztos, fogadják a legnagyobb fenntartással azokat a franciákat, akik külföldre menekültek és akiket az ország megtagadott.

A francia belügyminiszter beszéde a gyásznapról

„Új élet kezdődik. Végtelen munka vár Franciaországra. A fájdalmas sebet kapott haza rendet teremti”

Bordeauxból jelentik (Havas): Pomaret francia belügyminiszter kedden reggel fél 7 órakor a következő rádióbeszédet mondotta:

— A mai nap, június 25-ike, a fegyverszünet napja; ez a nap gyásznapi. A gyász és tiszteletadás napja hősiesség küzdött katonáink iránt. Ma Franciaországnak csöndesnek kell lennie, ki kell sírnia magát és új reményt kell táplálnia. Vezérünk, Pétain tábornagy is szól majd a francia néphez. Ezen a napon arra kérem a franciákat, hallgassanak és tartsák be a következő rendelkezéseket:

Valamennyi kávéház, mozgóképszínház és szórakozóhelyiség zárva marad. Hasonlóképpen zárva marad valamennyi üzlet is, kivéve az élelmiszerüzleteket. Minden katona a kaszárnyában vagy táborában marad, kivéve azokat, akik parancsnokaik utasítására szolgálatot látnak el. Valamennyi középületen félárbcora engedik a lőfogót. Délelőtti 11 órakor a polgármesterek, illetve megyefőnökök vezetésével gyászszerződések rendeznek az esetekért. Az 1914–18. évi dicső hősi halottak és a nemkevesébe dicső 1939–40. évi hősi halottak emléke előtt egy perces teljes némasággal álljunk. A rádióállomások során nem közvetítenek zenét, csak a Marseillaise fenséges hangjait kísérik Pétain tábornagy szavait. Ezután a köztársasági elnök a kormány tagjai kíséretében részt vesz a bordeauxi székesegyházban elmondandó gyászmisén. Ma új élet kezdődik Franciaország számára. Mindenki, legyen az

katona vagy polgár visszatér helyére. A munka azonnal újra megindul. A kormány legfőbb gondolja, hogy mindenkinek munkát és kenyeret biztosítson. Végtelen munka vár Franciaor-

Elcsendesült az olaszok alpesi arcvonala

Olaszország az Anglia elleni háborúra készül. — A francia kormány munkaprogramja a fegyverszünet után

Rómából jelentik (M. T. I.): Olaszország alpesi határán, ahol az olasz beavatkozás óta eltelt 14 nap alatt már heves harci tevékenység alakult ki, ma hajnalból kezdve ismét csendes minden. A harcok beszüntetésére vonatkozó parancs már az esti órákban megérkezett a határra. A harci tevékenység ettől kezdve fokozatosan alábbhagyott, míg 1 óra 34 perckor teljesen megszűnt. Az olasz csapatok megtartják eddig elfoglalt állásukat és várják a további parancsot.

Feltűnő, hogy az olasz lapok a francia-olasz fegyverszünet hírére csak második, harmadik helyen közölték egyéb diplomáciai és katonai események között és semmi kommentárt nem fűztek hozzá. Ezzel is jelezni akarták,

szágra. A történelem könyvének lapjai új sorsra fordulnak. A fájdalmas sebet kapott haza rendet teremti ügyében. Pétain tábornagy Franciaországnak szenteli életét. Az alkotmányos kormány eltökélten és méltóságának megőrzésével az ő személye körül csoportosul az ország üdvéért, azért az országért, mely emelkedett lendülettel és szabadon él majd tovább.

Londonból jelentik: Churchill angol miniszterelnök a háború legutóbbi eseményeivel kapcsolatban kedden délután az alsóházban beszédet mond.

A fegyverszünet végrehajtó bizottsága Wiesbadenben tartja székhelyét.

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda):

A fegyverszüneti rendelkezések végrehajtására alakult bizottság székhelye Wiesbaden lesz. A Führer a bizottság elnökévé von Stülpnagel gyalogsági tábornokot nevezte ki. A bizottság feladata, hogy irányítsa a szerződés végrehajtását és gyakorolja az erre vonatkozó felügyeletet. A francia kormányt felhívták, hogy a maga részéről képviselőt küldjön ki a fegyverszüneti bizottságba.

Délkelet-Angliára több bomba hullott.

Londonból jelentik: (Reuter.) Az angol légügyi minisztérium jelentése szerint az ellenséges repülőgépek az éjszaka átrepültek a tengerpart felé. A légvédelem működésbe lépett.

A Reuter újabb jelentése szerint kevéssel éjfél után Délkelet-Angliában igen nagy magasságban szálló repülőgépmotor bűgását hallották. A gépek északnyugat felé szálltak, de csakhamar visszatértek. Ekkor a légvédelem működésbe lépett. Délkelet-Angliára több bomba hullott.

hangja volt, sikoltott, könyörgött, imádkozott... nem is tudnám pontosan leírni. Hektor szűkölni kezdett mellettem, a barát keresztet vetett és bevallom, engem is megrázott valami belülről, ami nagyon hasonlított a félelemhez...

Szólt a viharharang... Mintha apró, fehér késpengéket vadgost volna arcunkba a szél. Nem tudom elmondani, Christian. Soha ilyen éjszakát... Süketen, vakon tapogatóztunk előre. Hektor folytonosan szűkölt. A viharlámpa üvegje eltörtött útközben. Teljes sötétségbe zuhantam. Már csak páter Grácián lámpája égett. Micsoda hideg volt, Uramisten, micsoda vad, őrzőngő tánc a apró, fehér késpengék gyilkos tömegének, micsoda jejes fürgeteg, — itéletidő... Nem tudom leírni. Soha ilyen éjszakát...

Fölértünk a Hochfeld csúcsára. Hogyan? magam sem tudom. Csak azt tudom, hogy viharharang közvetlen közelből fülsikettitően zengett. Páter Grácián rávilágított. Visszahőkölünk. Izonyatos volt, ahogy ez a harangóriás jobbra-balra zuhant: széljárta oldalára vastag hóréteg fagyott, a vihar lóbálta nagy erővel és a harang rekedtre sikoltozta magát...

Végigkutatunk a csúcsot. Hektort biztattam, de hangom elveszett a tombolásban. A kutya, mint az őrlött, keringett a hegytetőn. Nyomot keresett. Nemsokára el is tűnt a vaksötét éjszakában. Hívta, fűtyültem, de Hektor nem került többé elő.

Mi virradattól folytattuk a keresést. Engedd meg, hogy erről ne írjak. Közel jártunk az örülethez, már nem tudtuk, mit teszünk. Jobb, ha nem beszélék róla.

Hajnalban alábbhagyott a vihar. A havazás is ritkább lett. Félíg önkívületben, reményvesztetten támolyogtunk Thomas apó blokkháza irányába,

hogy páter Illéssel beszéljünk. Olyan óriási bótómeg hullott az éjszaka, hogy minden kutatás céltalan. Olvadásig már semmit sem lehet tenni. Értésíteni kell Betty néni. Ez a fehér halál... Ó, hogy gyűlöltém abban a pöczen a hegyeket! Szivtelen óriások... Pedig mennyire szerettem őket az, akit most kegyetlenül elpusztítottak...

Reggel lett. Elállt a szél, megszűnt a havazás. A viharharang is halgatott már. Az üvegtiszta, fagyos csöndben egyszerre észveszejtő vonítás visszhangzott... Hektor! Csak ő lehet!

Írányt változtattunk. Vissza a Hochfeldre. Onnét jön a hang. Hogy miként jutottunk föl ismét a csúcsra, arra alig emlékszem. Csak azt tudom, hogy vonszoltuk magunkat és páter Grácián hangosan imádkozott, hogy csak most el ne hagyjon az erőnk, csak még egy kisideig bírjuk...

Rátaláltunk Hektorra. Vadul kaparta a csonttá fagyott havat s néha fölkapta fejét és háthoronzgató elkeseredéssel belevonított a csöndbe... A csákányt elvesztettem valahol az éjszaka. Csak egy lapátunk volt. De azzal nem boldogultunk. Nem részletezem, mert borzalmas volt. Égő fáklyákkal olvasztottuk a havat. Másfél méternyire leástunk. Ott feküdt... Kiemeltük. Páter Grácián megvizsgálta, élesztgettük, de nem tért magához. Nehéz percek multak... Végre fölshajtott a páter: azt hiszem, él! Csoda volt, hidd el Christian, valóságos csoda, én még most sem értem, hogy történhetett... Ha gyengén, nagyon gyengén is, de működött a szíve.

Levettem a páter hátáról az összehajtható hordágyat. Pokrócokba bugyoláltuk s rátettük a hordágyra. Megindultunk vele. Egyenesen a vasutra vittük, hogy a tizenkétórás vonattal beszéljünk a városi kórházba. Betty néni és a páter

veleutaztak. A többit már tudod.

Ezt az éjszakát sohasem fogom elfelejteni. Szegény Betty néni... vajjon honnét vette ez az asszony azt az erőt, hogy sírás és ájulás nélkül tudta fogadni a hírt? Miféle ismeretlen forrásból buzog a jósa, a nyugalma, a szeretete, az önfeláldozása? A legválságosabb pillanatban hogyan tudja megőrizni a lelke alázatát, hogy nem zúgolódik Isten ellen s nem átkozza a sorsot? Titok ez, Christian, az igazlelkű asszonyok titka s mi sohasem értjük meg.

Ha van mit jóvátenned, akkor csak esékold meg ennek az asszonynak a kezét. És ha van vezetni valód, akkor menj el a kórházba és simogasd meg apád lázverejtő homlokát. Lehet, hogy ő nem érti a Te imádkozt gépeidet, nem érti a várost és Téged sem ért talán. De szeret Téged. És ez mindennél több.

Ne gúnyolódj, Christian, ne fölényeskedj, ne mondd azzal a Te szánakozó megvetésséddel: iszákos... persze... ha nem ivott volna előzőleg, nem történt volna semmi baja. Ez igaz. De ne mond ezt most mégsem. Aki a fehér halál kapujából visszajött, az mindent levezekelt. Ember már nem vádaskodhatik ellene, ez egyedül Isten joga.

Tudom, most lebiggyeszted az ajkad s azt gondold: már megint prédikál a javíthatatlan! Nem prédikálok többet, ne félj.

Ugy írtam meg a dolgokat, ahogy tudtam és igyekeztem mindent elmondani, amint Te kívántad. Halálosan fáradt vagyok. Lefekszem. Ugyis késő van már. Léni is megnyugodott, már nem hallom a zokogását.

Kérlek értesíts mielőbb Sepp bácsi állapotáról."

Honkong ugy szárazföld, mint a tenger felől japán zárlat alá került

A japán külügyminiszter jegyzéket adott át, hogy Anglia szüntesse meg Csang-Kai-Sek részére a segítségnyújtást

Sanghajból jelentik: A japánoknak Hongkong közelében végrehajtott műveletei következtében a város ugy a tengerpart, mint a szárazföld felől blokád alatt áll. A japánok minden oldalról erősítik állásaikat.

Tokióból jelentik: A helyettes japán külügyminiszter hétfőn átadta Japánnak az angol

kormányhoz intézett követeléseit az angol nagykövet kezébe. A követelések arról szólnak, hogy az angolok szüntessék be Csang-Kai-Seknek Birmából és Hongkongból történő támogatását. A jegyzék felszólítja az angol kormányt, hogy ebben a kérdésben mielőbb foglaljon állást.

Egyiptom királya az angolokkal való összeköttetés ügyéről tárgyal

Kairóból jelentik: A Reuter jelentése szerint Faruk király, miután kihallgatáson fogadta az angol nagykövetet, majd a közeli angol haderő főparancsnokát, hétfőn folytatta tanács-

kozásait a szenátus és képviselőház elnökeivel az új kormány megalakításáról. A király a különböző pártok vezetőivel is megbeszélést folytatott.

Rendes diplomáciai viszony létesült a Szovjet és Jugoszlávia között

A két állam kölcsönösen kinevezte az első követeket

Moszkvából jelentik: A Tas iroda jelenti: A szovjet és jugoszláv kormányok között folytatott gazdasági tárgyalások befejezése után elhatározták, hogy normális diplomáciai viszonyt létesítenek. A szovjet Plotnikov Viktort nevezte ki belgrádi követévé. A jugoszláv kormány első moszkvai követe Gavrilovics Milan dr lett. A kormányok hozzájárultak a kinevezéséhez.

Az új belgrádi szovjet követ moszkvai külügyi népbiztosság egyik osztályának főnöke, majd a budapesti szovjet követség ügyvivője lett. Legutóbb Norvégiában volt szovjet követ. Gavrilovics szenátor, az új moszkvai jugoszláv követ előbb újságíró volt, majd diplomáciai szolgálatba lépett. A szerb agrár-párt vezére.

A magyar kormány félhivatalos lapja Magyarország délkelet-európai békepolitikájáról

Budapestről jelentik: A Pester Lloyd, a magyar kormány németnyelvű félhivatalos lapja „Magyarország helye” cím alatt vezércikkben foglalkozik Magyarország helyzetével a mostani világeseményekkel kapcsolatban.

— Magyarország helye — szól a cikk — senki előtt sem lehet kétséges, aki a magyar politika fejlődését figyelemmel kíséri. Azok az alapelvek határozzák meg külpolitikáját, amelyek mellett a világháború befejezése óta következetesen kitartott. Első helyen áll ez alapelvek között a hűség ahhoz a barátsághoz, mely a Német Birodalomhoz, nagy fegyvertársához fűzte a világháborúban és amely nagy barátunkhoz, a hatalmas Olaszországhoz és vezéréhez, Mussolinihez fűz. A Berlin-Róma tengely fennállásának egyetlen szakaszában sem támaszkodhatott hűségesebb és lojálisabb együttműködésére a Magyarországnál. Ezt a barátságot állapította meg Hitler vezér 1939 október 6-iki nagy beszédében, amikor nyomatékosan hivatkozott a régi, tradicionális kötelékekre, mely szoros és szívélyes barátságban kapcsolta össze Magyarországot Németországgal. Ezt a barátságot jellemezte az a magatartás is, amelyet a magyar sajtó a most folyó háború kitérőse óta tanúsított a tengelyhatalmak irányában. Ezt jellemezte az a magatartás is, amelyet Magyarország a németellenes blokád ellen tanúsított és ezt jellemezte az a beszéde, amelyet Csáky külügyminiszter november 22-én mondott s amelyben első helyen nevezte meg a háborút folytató Németországot Magyarország baráti államai között.

— Szükséges mindezeket leszögezni, — folytatja a lap, — mert egy idő óta bizonyos körök, amelyeknek törekvése nyilvánvaló, igyekeznek a Németország és Magyarország közötti jóviszonyt megzavarni és a magyar sajtó magatartását úgy beállítani, mintha az csak a nagy nyugati győzelmek után kezdte volna ünnepelni a németek hősiességét. Magyarország nagyon jól tudta kezdetől fogva, hogy miért folyik ez a háború és melyik oldalon van a helye. Ha Magyarország ma nem hadviselő állam, ez a magatartása pontosan megfelel Németország és Olaszország érdekeinek és kívánásának, miszerint a tengelyhatalmak következtében Délkelet-Európa békés fenntartásának szüksé-

gességét vallották. Magyarország politikáját kezdetől fogva minden tekintetben ez határozta meg. Magyarország nagyon jól tudta, hogy ebben a háborúban melyik oldalon van a helye és büszke arra, hogy magatartását a vele barátságos nagy és győzelmes hatalmak vezetői is helyesen értelmezik és értékelik.

LÓTH TIHAMÉR:
ÖSSZEGYÜJTÖTT MŰVEI
22 KÖTETBEN
Dús aranyozásu,
enészvásznonkötésben ára 4400 L.

A nemrég elhunyt kiváló szónok és ragyogó tollú író 25 esztendőös munkásságának minden irodalmi értéke együtt van e sorozatban.

A hatalmas mű megrendelhető havi részletfizetésre is. Kézpénz fizetés esetén nagy százalék kedvezmény.

Szent István Társulat kiadása. Beszerezhető kiadóhivatalunk után

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Élénk szél, sok helyen zivataros eső, a hőmérséklet csökken.

A magyar kereskedelemügyi miniszter befejezte belgrádi látogatását

Belgrádból jelentik: (M. T. I.) Varga József magyarországi kereskedelmi és iparügyi miniszter Karaffiáth Jenő főpolgármester társaságban kedden reggel nyolc órakor hagyta el Belgrádot. A belgrádi pályaudvart a magyar vendégek bucsuzása alkalmából gazdagon felszították magyar és jugoszláv zászlókkal. A pályaudvaron sok jugoszláv politikai előkelőség jelent meg. Andreja kereskedelmi miniszter vezetésével a magyar vendégek bucsuztatására.

Nagyvárad város rendelkezése a műjég-gyártásáról és forgalombahozataláról

Nagyvárad város polgármesteri hivatala a vonatkozó törvényekre és rendelkezésekre való hivatkozással a következőket rendeli el:

1. szakasz. Nagyvárad város területén csak a vízmű vizéből szabad jeget gyártani s csak ezt a műjeget szabad felhasználni élelmiszerek és fogyasztási cikkek hűtésére.

2. szakasz. Szigorúan tilos Nagyvárad város területén a más vízből készült műjég bevezetése és árusítása, bármilyen célból történjék is az. Kivétel egyedül a romlandó szeszes italok szállításánál föltétlenül szükséges műjég képez, melyet azonban szembeötlően színesíteni kell, hogy könnyen meg lehessen különböztetni a városi közművek vizéből gyártott műjégtől.

3. szakasz. Minden különleges jégszállító kocsival történő jégfuvarozást a 2. szakaszban említett és a szeszes italok szállításánál használt színes jég kivételével, ellenőriznek a városi vámhivataloknál.

4. szakasz. E rendelkezés be nem tartóit egy naptól tíz napig terjedhető elzárásai és 500 leitől 1000 leig terjedhető pénzbírsággal sújtják.

A kihágásokat a polgármesteri hivatal által kijelölt ellenőrző közegek állapítják meg, akik a kihágásról jegyzőkönyvet vesznek fel.

5. szakasz. A jelen rendelet életbeléptével hatályukat veszítik az összes régebbi, ellenkező értelmű rendelkezések.

6. szakasz. A jelen rendelet, kifüggesztésétől számított három nap elteltével lép életbe.

Nagyvárad, 194 június 22.

Chirila Augustin polgármester.

Új rendelkezések a nagyváradai ebtenulajdonosok számára.

Nagyvárad város polgármesteri hivatala a következőket hozza tudomására az összes helybeli ebtenulajdonosoknak, akiknek birtokában bármilyen fajtaú vagy származású kutya van:

1. Minden kutyatulajdonos függetlenül attól, hogy 1940—41. évi kutyataxáját rendezte már, bármilyen fajhoz tartozó kutyát tart birtokában, 1940 július 1-től bezárólag 1940 augusztus 1-ig köteles azt bejelenteni a város erre kijelölt megállapító irodájában, ahol is deklarációt kell kiállítania.

2. A deklarációt írásban kell elkészíteni s az erre szükséges nyomtatvány az érdekelteknek a kijelölt hivatalban díjmentesen áll rendelkezésre, viszont a kérvényt 9 plus 1 leites bélyeggel kell ellátni. (Azok, akik nem tudnak írni, nyilatkozataikat előzővel is megtehetik.)

3. A nyilatkozatok kiállítása és az illetékek lerovása után minden egyes kutyatulajdonos díjmentesen kap az illető ügyosztálytól egy ércémet, amelyet a deklarált eb állandóan a nyakában kell viseljen.

4. 1940 augusztus elseje után nem lehet deklarációkat beterjeszteni, viszont azok a tulajdonosok, akik időben nem tették eleget a hatósági szervek előtt fenti kötelezettségüknek, kihágást követnek el és velük szemben a törvény megfellelő szakaszait alkalmazzák.

Tekintettel arra, hogy egyidő óta a kutyák ellenőrzése nagyon lecsökkent s ennek következtében a kóbor kutyák elszaporodtak a városban, amely külső képehez sem méltó Nagyváradnak, meggyőződése a polgármesteri hivatalnak, hogy közérdek az esetleges veszettkutyák garázdálkodásának megakadályozása, amely mindentelké most annyi áldozatot követel. Feltehető, hogy éppen azok fogják kellőképpen támogatni az ellenőrzés megszervezését, akiknek féltlenivaló házőrző kutyájuk van, vagy nemesebb fajhoz tartozó kutyák vannak birtokukban.

Beléptek a Nemzet Pártjába az egykori jobboldali mozgalmak vezérei

A nemzetközi helyzet alakulásának hatása a belpolitikára

Bucurestiből jelentik: Azok az okok és politikai célkitűzések, amelyek a Nemzet Pártjának megalakításához vezettek, most kezdenek nyilvánvalóvá válni. Az új totális párt olyan általános, román nemzeti összefogást jelent, amelyet az ország eddig működött egyetlen politikai alakulata nem tudott megvalósítani, mert az események kialakulása folytán olyan tömegek maradtak tőle távol, amelyekről a román nép és állam a mai körülmények között nem mondhat le. Az uralkodó felismerte ezt a tényt és a külpolitikai szempontok érvényesítésével megteremtette a belpolitikai egységet. A megváltozott nemzetközi helyzethez való alkalmazkodás mellett a román nép lelki megbékélését, a teljes nemzeti szolidaritásnak valóban figyelemreméltó példáját tárja elénk, amely arra enged következtetni, hogy a román nemzet sorsdöntő, történelmi órákra készült fel.

A belpolitikai élet nagy eseménye, hogy Horia Sima professor, az ismert „Camerazi” megszólítással az alábbi felhívást bocsájtozza ki barátaihoz és híveihez:

„A világ alapjaiban inog, rövidesen a népek és országok új elrendeződésére kerül sor. Hazámra is megpróbáltatások várhatnak. Szent földünk megoltalmazása érdekében, Ófelsége II. Károly király szavára és legmagasabb vezetése alatt megalakult a Nemzet Pártja, mint egyetlen és totális szervezet, amelynek feladata szembeszállni a bekövetkezendő körülményekkel. Ezért elrendelem összes bajtársaimnak és híveimnek,

Az „1922. évi nacionalista nemzedék blokkja” csatlakozott a Nemzet Pártjához

Bucurestiből jelentik: Az úgynevezett „1922 évi nacionalista nemzedék blokkja” a következő csatlakozó iratot intézte Ófelségéhez.

Felség!
Az a legmagasabb felhívás, amelyet Felséged az egész nemzethez intézett és az a különös figyelem, amelyet Felséged a fiataloknak kegyeskedett szentelni, hogy ez az ifjuság a mai viszonyok között tömörüljön Felséged köré, a megkívánt visszhangot támasztotta nemzedékünkben. Kötelez minket erre a királyi felhívásra, amely magának a hazának a felhívása.

Ezt a hódolatteljes engedelmséget írja elő számunkra egész gondolat- és érzésvilágunk s az a nemzeti tevékenység, amely 1922-től máig uralkodott az egyetemi ifjuság egymást követő évfolyamainak törekvésein, ama nemzedékek törekvésein, amelyek jelenleg az ország fiatal értelmiségét és minden szakmai szervezet tevékeny elemeit képviselik.

A nemzeti eszme, minden területen és minden következtetésben, volt számunkra mindig az egyetlen politikai felfogás, az egyetlen hit és meggyő-

hogy azonnal iratkozzanak be a Nemzet Pártjába, ahol mint a párt hű katonái hittel és minden erejükkel szolgálják az országot és királyát, nyugalommal és teljes bizalommal várják a jövőt és éjjel-nappal imádkozzunk a haza és a király javáért.

A fentebbi felhívásra az alábbi csatlakozó iratot adták ki:

„Ófelsége, II. Károly király magas példamutatására s a bajtársakhoz intézett felhívás után alábbiak kijelentjük, hogy a haza és a román nép jövőjének megmentése érdekében betratkozunk a Nemzet Pártjába:

Ion Zelea Codreanu, Ilie Garneata ügyvéd, Corneliu Georgescu, Radu Mironovici, P. Panaitescu egy. tanár, dr. V. Steovoe egy. tanár, dr. Dan Mavrodin főorvos, A. Popovici, dr. Nita Nedelcu főorvos, N. Ledter ügyvéd, dr. A. Rudeanu, dr. v. Noveanu, St. Zavoianu ezredes, R. Budisteanu, H. Ibreleanu ügyvéd, dr. S. Milvoeanu, Ilie Ielkés, I. Irescu, dr. A. Bidiacu, C. Gane, N. Metrascu ügyvéd, D. I. Colgon ügyvéd, H. Cozmovici, R. Ghenea Mailat ügyvéd, Ion Costea tanár, D. Hasnas, I. Bordea Broderianu tanár, C. Pelicuda, A. Burhac, Dinu Paul, dr. I. Veselovszki, dr. I. Bazgan, dr. I. Musat, dr. N. Romanescu városi főorvos, Valer Neagoe, S. Lefter, Tucu Octavian lelkes, P. Galaseanu tanár, dr. M. Georgescu, dr. N. Noveanu, Misu Orelanu, V. Ionescu, I. V. Sturza, A. Ghica, Rusalin Selariu tanár, A. A. Costin.

zódés, cselekményeink egyetlen eszménye, tökéletes élmény és magasztos alkalmom az áldozathozára.

Ez az eszme acélozta meg akaratunkat, alakította ki jellemünket, és a egész országban, a társa-

dalmi élet minden vonatkozásában a nemzeti szellemet terjesztette el. Ez az egyetlen pozitív valóság, amelyre az ország a mai nehéz időkben támaszkodhatik és amelyre jövőjét fel lehet építeni.

Felséged, felismerve a felelősség és vezetés magas órhelyén ezeket a valóságokat, a lelkek megújulására, társadalmi és román szolidaritásra tett felhívást, kinyilatkoztatva annak a munkának, dinamizmusnak és lendületnek a parancsát, amelyet a gondolkodó és lelkes fiatalság nyújthat.”

Felséged ezáltal a legmagasabb elégtételt adta a legszentebb eszményeknek, amelyekben hiszünk és amelyek legfőbb törekvéseink.

Ime, ezért állunk mély meggyőződéssel és rendíthetetlen hittel Felséged és az ország rendelkezésére, hogy végrehajthassuk mindazokat a nagy megvalósításokat, amelyeket a haza és a mai idők megkövetelnek.

Jóegészséget!

A csatlakozó nyilatkozat az „1922 évi nacionalista nemzedék blokkja” nevében a következők irták alá: Dr. Ion Simionescu főorvos, az orvostanhallgatók szövetségének volt elnöke, az 1922 évi nacionalista nemzedék blokkjának elnöke; dr. Constantin Danulescu főorvos, a keresztény román egyetemi hallgatók nemzeti szövetségének tisztelt elnöke; Napoleon N. Crețu tanár, a bucarestii középiskolai tanárok körének elnöke, a bölcsészeti egyetemi hallgatók egyesületének volt elnöke; Titu Cureleanu főorvos, a romániai keresztény orvosok egyesületének elnöke, az orvostudományi egyetemi hallgatók egyesületének volt elnöke; Popescu Botosani mérnök, a keresztény román egyetemi hallgatók szövetségének díszelnöke; Victor Ionescu a romániai kereskedelmi akadémiát végzetek elnöke, a bucarestii diákkör volt elnöke; dr. Ion Istrate ügyvéd, a kolozsvári Petru Maior diákegylet volt elnöke; Paraschiv Angelescu a bucarestii diákközpont volt elnöke; C. M. Rapeanu a keresztény román diákok nemzeti szövetségének volt elnöke; dr. Constantin Danila főorvos, a bucarestii orvostudományi egyetemi hallgatók egyesületének volt elnöke, Sever Stoica kolozsvári hírlapíró, Gheorghe Cronț jogi és hittudományi doktor, a bucarestii diákközpont elnöke; dr. Octavian Stanca kolozsvári főorvos; dr. Virgil Zigura főorvos, a párizsi román diákok egyesületének volt elnöke.

A Mihai Viteazul rend lovagjainak csatlakozása.

Bucurestiből jelentik: A Mihai Viteazul rend lovagjai, akik eddig a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának tagjai voltak, kijelentették, hogy átiratkoznak a Nemzet Pártjába.

Különös jelentőségű esemény, hogy a Nemzet Pártjába az elsők között iratkozott be Gr. Iulian, volt miniszter is.

Mit ír a küldföldi sajtó a Nemzet Pártjáról

Rómából jelentik: Az olasz lapok bucaresti tudósítások alapján beszámolnak a nemzeti ujjászületés frontjának Ófelsége vezetése alatt álló egyedüli és totális párttá való átalakulásáról. A „Popolo di Roma” rámutat arra, hogy ez a politikai párt a fejlődés eredménye, amely 1938. februárjában a politikai pártok és a parlamentarizmus megszüntetésével és az állam korporatív strukturájának megteremtésével vette kezdetét. Az új szerv létesítése további lépést jelent a jobb oldal felé és mindenkinek megadja a lehetőséget, hogy kifejtse tevékenységét a párt keretein belül. F. Trandafilo hosszú tudósítást közöl a „Messengerban”, a következő cím alatt: „Totális rendszer Romániában”.

Az új politikai párt irányelvei — írja az olasz újságíró — különböznek a nemzeti ujjászületési front célkitűzéseitől, mert most az egyéni érdekek az állam érdekei alá rendelésével és az állami és pártcélok azonosságáról beszélnek. Ez feljogosít annak megállapítására, hogy a most bevezetett rendszer valóban kimondott totális rendszer lesz, azon tapasztalatok fényében amelyeket a legnagyobb európai hatalmak nyertek a Tevere, a Piccolo és a Corrieda della Sera a következő cím alatt számolnak le az eseményekről: „Románia fejlődése”, „Károly király totális rendszert teremt Romániában”. A Lavoro Fasista szerint román kormánykörökben hangsúlyozzák, hogy a totális párt megteremtése az 1938. februárjában elindult fejlődés eredménye. Ez az új szerv további lépést jelent a jobboldali irányban. A Popolo d'Italia szerint az új politikai szerv legfőbb célja nyilvánvalóan az, hogy előkészítse a román közvéleményt a nemzetközi rend új kívánalmaira. Az új szerv a kooperatív eszmén alapszik és különösképpen a fiatal elemeket fogja szóhoz juttatni az ország politikai életében. Az olasz lapok közlik Ernest Urdareanu vezérkari főnök és Victor Moldovanak a párt főtitkárává való kinevezését. Urdareanu — mondja az egyik lap — né-

hány év óta a román politikai élet legfontosabb személyisége.

Visszhang a német sajtóban.

Berlinből jelentik: A német lapok közlik a törvény szövegét, amely a Nemzet Pártjának létesítését elrendeli, továbbá Giurescu miniszter által a sajtó képviselőinek adott felvilágosításokat. A lapok nem kommentálják a hírt, de a címekből és tudósításokból megállapítható, hogy a német sajtó nagy jelentőséget tulajdonít ennek az eseménynek.

A budapesti lapok kommentárjai.

Budapestről jelentik: A Nemzeti Újság szerint a Nemzet Pártja a volt politikai pártok összes személyiségeire támaszkodik. Az Új Nemzedék az olasz kommentárokat közölve, többek között a következőket írja: „A totális párt létesítése révén Románia is totális állammá lett. A nemzetközi események oly nagyfontosságúak, hogy Romániában mindenki érzi, hogy az országnak egyesülnie kell. Valamennyien tudják, hogy fel kell készülniök az összes eljövő feladatokkal való szembenézésre.”

Hogyan irnak a svájci és jugoszláv lapok.

Bernből jelentik: A svájci lapok behatóan foglalkoznak a Nemzet Pártjának létesítésével és közlik Giurescu miniszter nyilatkozatát, mely szerint a nemzeti ujjászületési front átalakítása a belső konszolidálódás útján tett előrehaladást.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv lapok hangsúlyozzák, hogy Károly király kezdeményezett végetvetést a politikai pártok által előidézett viszályoknak. A Nemzet Pártjának létesítésével Romániában totális rendszert teremtettek. A Politika szerint az uralkodó elhatározásának nagy kihatása lesz Románia jövőbeni politikai fejlődésére.

Kállay Miklós:

Báthory István

Balanyi György bevezető tanulmányával, törtéppel, művelékrettel. — Ára fűzve 274 Lei, kötve 365 Lei.

Báthory István életének megoldására csak Kállay Miklós vállalkozhatott, ki Jokaira emlékeztető gazdag aradású fantáziájával hiánytalanul átéli Báthory gazdag és szővevényes életének minden meglepő, új fordulatát. Olyan történelmi film paréz le előttünk, melynek minden jelenete új értékkel és felismeréssel gazdagítja a mai nemzedék életét.

Dante kiadás.

Egy szemtanu elbeszélése a nyugati háború egyik legnagyobb csatájáról

Hogyan keltek át a német csapatok a Maas hidján. —
Bombavető repülőgép gépfejtője beszél élményeiről

A franciaországi háború véget ért. Franciaország meghódítása a haditörténelemnek talán a legérdekesebb fejezete lesz egykor. A vitézül harcoló francia hadsereg sorsát a flandriai nagy útközet pecsételte meg. Egy harcoló német katona leírásából adjuk itt a sorsdöntő útközet kezdeti fázisának néhány eseményteljes óráját.

Nyugati hadszíntér.

...Különítményünk Rossternél eléri a széles Julianna csatornát. A hollandok itt ellenállást kísérelnek meg, de hiába. Atkelünk a csatornán s gyönyörű napsütéses májusi hajnalon pillantjuk meg az első belga községeket. Közeledünk a belga határhoz. Közeledünk a Maashoz. A holland községek, falvak, amelyekben átvonulunk, még az igazak álmát alusszák.

Az első belga foglyok.

A motorkerékpáros és automobilos osztagok kettőzött figyelemmel haladnak előre. A cél ugyanis az, hogy minden körülmények között és minél gyorsabban elérjük Maaswiky-nél a Maason átvezető hidat, hogy megakadályozhassuk a hid esetleges szétrombolását. Az első rohamcsapat Maaswikyhez ér; meglepetésszerűen elfoglalja a Maas fölötti hidat és lefegyverez néhány holland tisztet és katonát, akiknek még idejük sem volt gondolkozni afelől, hogy mi is történt. A hid még sértetlen. Amint azonban ez a rohamcsapat áter a Maas belga partjára a hidfőt védő két belga erőd tüzet nyit és egyszerre a hid tulsó oldalának utolsó pillére a levegőbe repül. Itt már némi veszteségünk is volt. A rohamcsapat azonban hámulatos gyorsasággal lerohanja a két belga erődöt és elfogja a benne lévőket. „Ezek az első belga foglyaink a mai reggelen”, — jegyzi meg egyik fiatal tisztünk.

A hidászok előadása szerint a hidat a belgák elektromos berendezéssel robbantották fel, akkor, mikor csapataink egyrésze már a tulsó parton volt. Azt akarták valószínűleg elérni, hogy az egész rohamcsapatot levegőbe röptethessék. Gyors előretörésünk azonban megmentett bennünket súlyosabb veszteségektől.

Amíg Maaswyk tűzharc alatt van, közbelépnek nehéz tüzereink is. A hidászok megtisztítják a hid többi pilléreit robbanóanyagoktól és így a belgák már nem tudják a hid többi részét felrobbantani. Egy óra telt el és az egész támadó német egység átkelt a Maason.

Keresztül az akadályokon.

A számos és nagy gonddal és szakértelemmel elkészített különböző akadály, amelyekbe az előretörő csapataink itt is, ott is beleütköztek, nem állíthatták meg az előretörést lendület — és miután már számos akadályt elhárítottunk, egy nagy és erős beton akadály állott előttünk, félelmetes acél sinekkel. Csapataink gyorsan és ügyesen haladnak köztük előre, lefegyverzik a meglepett őrszemeket, akik ellenállás nélkül megadják magukat sorsuknak. Ekkor érkeznek a kerékpáros osztagaink, akik gépfegyvereikkel védelmébe veszik az előnyomulást, majd kevéssel utánuk, a nehéz gépkocsik a hidászokkal és a szükséges hidépítési anyagokkal. A tuloldalra a vasútvonalon már német katonavonat közeledik a hid felé. A folyton gyorsjáratu hadikötélek szepteken elkészített hidrészeket vontat. Már nem volt szükség rá, hiszen a hid majdnem érintetlenül került a kezünkbe.

Kétségbeesett tűz fogadja a hidászokat. Azonban ezzel a hidászok nem sokat törődnek. A legnagyobb nyugalommal lerakják a hid anyagot és a kiálló beton sarkakra átkeleli utat építenek, miután a hegesztőgépek ezekről leolvastották a levegőbemerredő hegyes acél-sineket. A drókadályokat a folyó vizébe lökik. A tulsó oldalon közvetlen a vashid mögött kétszen állanak már a rögtönzött pontonok súlyos terheléssel: a felderítő tankokkal.

Az első kerékpár és gépkocsi osztag már indul is az előbb még érintetlen beton akadály felett terpeszkedő hidon. Elhárították a vasu-

ra épített akadályokat is és már a második német vonat halad át a hidon. A távirások összeköttetést létesítenek a tuloldali parttal. Egy nagy beton oszlopon áll egy német tábornok né-

„Bombavetőők készenlétben!”

(Elmondja egy német repülő)

Senkisé sem sejtette közlünk ezt a hirtelen támadást. Egy nappal előbb még kérvényeket írtunk, a pünkösdi szabadságért és a pénteki programban semmi különösebbet sem láttunk. Folyt a rendes munka, melyet már hetek óta végeztük és feladatunk csupán annyi volt, hogy egy ellenséges gyakorlóterre cement bombákat dobjunk le.

Este a gépek rendes helyükön álltak, felszerelve ezekkel a cement bombákkal. Éjjel a sötétben valaki kopogtat az ajtón, egy repülő lép be, világot gyújt: „Felkelni! Tíz perc múlva megbeszélés a gyakorló teremben!” — Alig volt éjjel három óra. Felkelek, sokkal gyorsabban, mint máskor, csak arra gondolok, hogy valami gyakorlóról van szó, amikor a repülő osztag századosa, hóna alatt egy rakás térképpel leül előttünk az asztalhoz. Pillantása hosszasan embereink arcára szegeződik, majd mosolyogva ezt mondja: „Most kezdődik!” Szemeink felragyognak. Köröskörül mindenki vidám, lelkesült, elmúlt végre a hosszas várakozás ideje. Rendelkezések, különböző küldetések, térképek, jelentések, különböző viszonyokról, magasságról, időjárásról, aztán megyünk mind, nyugat felé, a belgák országába.

A hűvös reggeli szél elhajtja a csatornák és folyók fölé leereszkedett ködöt. Apró, sárga fénnyek hunyorgatnak lentről az utak mentéről. Az ellenség célba vesz és ránk lök. Tőlünk balra is jobbra is vonuló apró felhőcskék. Széles körben közeledünk támadási célpontunk felé. A

hány tiszttel és figyeli a katonák nyugodt, de gyors és pontos munkáját.

Az egész völgyet megtölti a repülőgépek zuga, minden a legnagyobb rendben megy és már hozzák is az első foglyokat. Jonnek a nehéz teherautók, csapatokat szállítva és egy gyalogos század, átveszi a hid őrzését. Egy előőrs osztag az előttünk levő város felé siet, az előretörés a legpompásabban fejlődik ki és előre kiszámított pontossággal hajtják végre.

Lassan ébredezni kezd a belga város. A pisztolyok újra a tokokba kerülnek és kiszedik a csizmaszárból a gránátokat. Gépkocsi-gépkocsi után érkezik a városka kis piacterére: ott vannak már az első kíváncsiskodók is, természetesen katonáinkat nem éppen virággal várják, magatartásuk azonban zárkózott, de nem kimondottan ellenséges. Itt, ott lehet látni az ablakokban kétségbeesett arcokat, de lassan-lassan mindenki lecsendesedik. Órák hosszat hallatszik még a menetoszlopok dübörgése, amelyek keresztül vonulnak a városban további céljaik felé.

bombavető már elhelyezkedett, céloz és kiált felém: „Nyissátok ki a bombákat tartó biztosító kapcsokat!” „Minden kész!” válaszolom én. Teljes sebességgel alacsonyban közeledünk a célpontunk felé, alig vagyunk pár száz méterre; gépfegyverem mellett állok és lefelé tüzelek. Mindent jól lehet látni, még az ellenséges gépfegyvereket is, amelyek ránk lönek. Egyszerre csak leesik a bomba: hatása jól megfigyelhető: tűz, majd egy magas téglá oszlop, beton, követet, füst és tűz. Borzalmasan hallatszik a robaj. Az ellenséges csapatok és menetoszlopok szétszóródnak, mi pedig teljes gyorsasággal kiindulási pontunkhoz térünk vissza. Alattunk már menetelő német oszlopok haladnak, integetnek felénk, mi pedig szívből üdvözljük őket.

Majd minden gépünk megsérült. Amíg a repülőgépeket újabb bombákkal szerelik fel és töltik meg, katonák kijavítják a gépfegyver golyók szakította hibákat. Ezalatt az idő alatt a fűvön feksznünk és várjuk az új utasításokat. Osztagunk parancsnoka is visszatér és a gépből kiáltja: „Repülőszemélyzet gyülekezés!” új repülés ez alkalommal már nagy magasságban, mert erős csapatösszevonásokat jelentettek.

Röviddel ezután újból állásaink felett repülünk, majd hullnak a bombák minden repülőgépből. Alattunk minden fekete füst és láng. Távolból az ellenség léghárító tüzérsége lö felénk, azonban már elkéstek. Kötelességünket teljesítettük s ismét hazatértünk... z. r.

Tengeri erőviszonyok

Julier Ferenc, az európai nevű katonai szakértő írta az alábbi cikket, melyben a megváltozott tengeri erőviszonyokról s egy Anglia elleni tengeri vállalkozás várható kimeneteléről közöl érdekes fejtegetést.

Hírlik, hogy a német-olasz békefeltételek egyike a francia hajóhad kiszolgáltatása. Ha ez még csak hír is, mégis biztosra vehető, mert egészen természetes követelés. Egyrészt mert régi kegyetlenség jóvátételének tekinthető, amennyiben 1918-ban az antant egyik békefeltétele a német hajóhad hasonló elkobzását írta elő, amihez meg kell jegyeznünk, hogy az akkori német hajóhad sokkal erősebb volt, mint a mai francia. Ezért nem is mondható, hogy a kiszolgáltatás jobban sújtana ma Franciaországot, mint sújtotta 1918-ban Németországot. Másrészt, természetes a mai német követelés, mert Németországnak szüksége van a francia hajóhadra, hogy Angliával is gyorsan leszámolhasson.

Az Angliába való német áthajózás fő nehézsége ugyanis, eddig az angol hajóhad nyomasztó fölényében rejlett. Elég, ha annyit említünk meg, hogy a 20.000 tonnán felüli csatahajókban, vagyis a tengeri csata legfontosabb egységeiben a legutóbbi időkig Anglia 14, Németország 2 darabbal rendelkezett.

Mikor Olaszország is a háborúba avatkozott, az angol tengeri fölény erősen csökkent, de a nagyobb egységekben még mindig igen tekintélyes maradt. Az erőviszony így alakult:

20.000 tonnán felüli hadihajók (zárójelben az építés alatt állók, amelyek közül azonban néhány már szolgálatba léphetett): 14 (7) angol, 8 (3) olasz-német; nehéz és könnyű cirkáló — tekintet nélkül az ellenőrizhetetlen vírágháborús veszteségekre: 55 (21 angol, 30 (7) olasz-német; tor-

pedónaszádok: 159 (40) angol, 91 (24) olasz-német; búvárnaszádokban az olasz-német szövetségeseinek igen jelentékeny — háromszorosra tehető — fölénye van. Az angol hajóhadnak van ezenkívül 3 (5) repülőgépnyahajója és 40 léghárító ütegnak hadi járóműve.

Érdekes megemlíteni, hogy nagyban és egészben hasonló erőviszony mellett vívta meg 1916-ban a német hajóhad az angolok ellen a skagerraki tengeri csatát és azt nem vesztette el. Most azonban szükségesnek vagy legalább is célszerűnek látszik, hogy az angol hajóhad csatát veszítsen, mielőtt a német földi hadak Angliába betörnének. Ezt biztosítani a francia hajóhad egységének megszervezésére. Ez a hajóhad ugyanis 7 (4) csatahajót, 1 (6) anyahajót, 19 (2) cirkálót, 69 (7) torpedóvadászt és 98 (12) búvárnaszádost számlál, a háborús veszteségek beszámítása nélkül, amihez megjegyzendő, hogy a franciák a jelen háborúban csak néhány kis egységet vesztettek.

Az összehasonlításból az tűnik ki, hogy a francia egységeknek az olasz-német hajóhadba való besorozása után az erőviszony annyira eltolódik, hogy az angol fölény nagyobb hajóegységekben megszűnnek, vagy jelentéktelenre csökkenne, míg a búvárnaszádokban mutatkozó német-olasz fölény még jobban megnövekednék. Az olasz-német szövetség tehát rendelkezne az Anglia ellen intézendő betörésnek egyik igen fontos előfeltételével. Az eddigi tapasztalatok után ezt egész biztosan nem hagyja kihasználatlanul.

Az oradeai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: TAMAS BATYA KUNYHÓJA.
APOLLÓ: LOBOGÓ FAKLYÁK.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ORADEA, II. KAROLY KIRALY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lél.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekkszámánk sz.: 90.037.
 Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem örzünk meg s nem adunk vissza

Személyi változások a nagyváradi rendőrségen és pénzügyigazgatóságon. Saját tud. A rendőrségről két régi tisztviselőt helyeztek át: Chidiosan Gábort és Anca Graziant. A büntügyi osztály vezetését Parau Diancu komiszárra, míg a közigazgatási osztály vezetését Firez Emerice volt kerületi kapitányra bízták. — A pénzügy-nél Nanu Alex volt felügyelőt Cetatea-Albára helyezték. Helyébe Andreicutin Petret neveztek ki, aki eddig Csernovitzban működött.

Angol konzul halála. Temesvár. Saját tud. Kolozsváron, orvosi műtét után, hetvenegy éves korában meghalt Szent Emil dr ügyvéd, tiszteletbeli angol konzul.

Meghívó. A „Biharvármegyei és Nagyváradi Régészeti és Történelmi Egylet” 1940 június hó 30-án délután 5 órakor a muzeum nagytermében tartja az évi rendes közgyűlést s erre kívül címzettet, mint az egylet tagját, tisztelettel meghívja az Elnökség. Oradea-Nagyváradi, 1940 június hó. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Halotti szokások az ókorban: Follmann Géza teológiai tanár. 3. Titkári jelentés. 4. Régiségtárári jelentés. 5. Számvizsgáló bizottságok jelentése. 6. Esetleges indítványok.

Püspök-fürdői kedvezményes fürdőjegyek kaphatók kiadóhivatalunkban.

Jól viselkedett a börtönben az egykori fogházigazgató. Szatmárról jelentik: A város egyik legnagyobb büntügyi szenczációjának, az ugynevezett fogházpanamának most zárult le második felvonása. Dr Burcus Traiant, a panama főváltóját, büntetésének háromnegyed részének kitöltése után, a börtönben tanúsított jó magaviselete alapján, feltételesen szabadlábra helyezték. Mint hírlék, az elítélt fogházigazgató ügyében a pör újrafelvételét fogják kérni.

* **Uszódressz és uszónadrág** javítását, valamint svetter és pulover igazítását vállalom. **Tricotage London Herman,** Nagyváradi, Avram Jancu 5. (Singer gépezettel szemben.) Harisnyák, zoknik, zsebkendők, dresszek olcsó árban.

VASUTI SZERENCSETLENSÉG A BALÁZSFALVA—PARAJDI VONALON. Kolozsalfáról jelentik: Megdöbbentő vasuti szerencsétlenség történt az elmúlt napon Balázsfalva—Parajd vasutvonalán. Heregean György 15 éves legény Balázsfalva állomáson Bethlenszentmiklósa utazott a vonaton. A legény nem vette észre, hogy a vonat már elhaladt a leszálló állomástól és leugrott a vonatról menet közben, de oly szerencsétlenül, hogy halálos zúzódszt szenvedett. A szerencsétlenül járt legényre az arra járó emberek találtak rá, de már akkor halott volt.

Háromszázezer lelt lopott a nyitott ablakon át. Temesvár. Saját tud. Schröder Ferenc dr orvos lakásán betörő járt. A betörő a nyitott ablakon át hatolt a lakásba, ahonnan háromszázezer lelt lopott el. A rendőrség, mint hírlék, már el is fogta a tettest egy fiatalember személyében. A nyomozást még folytatják.

Felsőbánya egymillió 200 ezer lelt kártérítést követel a legelőt elfoglaló gazdáktól. Nagyvárról jelentik: Beszámoltunk már arról az erőszakos legelőfoglalásról, amelyet a kishányai lakosok követtek el a Felsőbánya tulajdonát képező rétek ellen. A kishányaiak akkor a hatóságokkal is szembeálltak és csak megerősített karhatalom tudta a legelőkről kiszorítani őket. Ebben az ügyben mintegy 110 kishányai lakos került a hadbíró elé, amely valamennyiüket elítélte. Ettől függetlenül Felsőbánya városa most az elszennyelt anyagi károk megtérítését követeli a város 1 millió 200 ezer leiben szabta meg kárigényét. A károkozó kishányai gazdák és a város között napok óta folynak a tárgyalások, amelyek azonban nem vezettek eredményre. A kishányaiak végül is arra a megállapodásra jutottak, hogy a felsőbb hatóságoktól egy szakértő bizottság kinevezését kérik, hogy állapítsa meg az okozott károk összegét.

Zürichi nyitás június 25-ikén. London 16.30, Newyork 4.43, Milánó 22.50, Madrid 40, Berlin 178.25, Varsó 90, Belgrád 10, București 225.

Meghívó. A Biharvármegyei és Nagyváradi Róm. Katolikus Nőegylet tisztelettel meghívja tagjait az 1940 június 29-én, az Árvaházban délután 5 órakor tartandó 1940. évi rendes közgyűlésére. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Pénztárnok jelentése az 1939. évről. Költségelőirányzat 1940. évre. Beszámoló 1939. évi működéséről. Felmentvény megadása felőli határozat a felügyelőbizottság jelentésének meghallgatása után. Esetleges indítványok. Arban az esetben, ha a megjelent tagok számára való tekintettel, a közgyűlés 1940 június 29-én nem volna megtartható, úgy a közgyűlést hasonló tárgysorozat mellett 1940 július 3-án, tekintet nélkül a megjelentek számára, megtartják Elnökség.

Befejeződnek Szigeten a légvédelmi előadások. Saját tud. E hét folyamán véget ér Szigeten a kötelező légvédelmi oktatási sorozat. Hir szerint július hó folyamán megkezdődik a hivatalos ellenőrzés, annak megállapítására, hogy ki hogy tett eleget az oktatásokon való részvételnek.

CSÓNAKSZERENCSETLENSÉG — 14 HALOTTAL. Budapest. Borzalmas tömegszerencsétlenség történt szombaton a Csallóközben. Délután egy 14 utassal telt csónak tartott az egyik kisebb sziget felé. A megáradt folyón a csónak felborult és 14 utasa a vízbe fulladt.

Öt motor-fecskendőt kapott Felsővisó. Máramarossziget. Saját tud. A máramarosmegyei Felsővisó járási székhely a község és a körzetéhez tartozó falvak részére öt motor fecskendőt kapott. Dr Stet Sándor polgármester közbenjárására egy autóciszternát is kap a járási székhely, hogy a visói és izai járást is kellőképpen tudják tűz ellen védeni.

GYILKOSSÁG HEGYKÖZCSATÁR KÖZSÉGBEN. Nagyváradi. Saját tud. Tegnap éjszaka a közeli Hegyközsécsatár községben táncmulatság volt, amelyen résztvett a falu fiatalja. Jakab Károly 19 éves. községbeli legény és Borsos Lajos 19 éves fiatal gazdálkodó között szóváltás keletkezett. Többen közbevetették magukat és még idejében szétválasztották a haragosokat. Ifj. Borsos Lajos, a község éjjeli őrenek a fia eltávozott a mulatság színhelyéről. Amikor Jakab hazafelé menet felbukkant az úton, Borsos előugrott rejtékhelyéből, rátámadt vetélytársára s mellbeszurta. Jakab Károlyra a kora hajnali órákban bukkantak rá. A csendőri vizsgálat során megállapították, hogy a támadó a szerencsétlen Jakab szívét szurta át. Még a reggeli órákban a csendőrök Borsos Károly lakására mentek s őrizetbe vették a fiatalembert, aki bevallotta a gyilkosságot. A gyilkos legényt a csendőrség átadta az ügyészségnek.

Elhalasztották az emberlőssel vádolt határpásztor büntetésének tárgyalását. Kolozsvár. Saját tud. A helybeli büntetőtábla most tárgyalta Deák Miklós kolozsvári illetőségű határpásztor büntetését. A vádirat szerint a mult év szeptember 27-én Deák lelőtte Trifu Cnostantint, aki nem tett eleget felszólításának, amikor tilos uton akart keresztül menni a nádas szőlőhegyeken és ahelelyt, hogy visszafordult volna, vitatkozni, majd dulakodni kezdett Deákkal. A végzetes napon Deák Miklós, aki a nádas szőlőhegyen teljesített szolgálatot, délután négy óra tájban azt vette észre, hogy három polgári ruhás egyen közeledik felé, akik a szőlőkön keresztül a csillaghegyi szanator um felé igyekeztek. A három férfi Trifu Cnostantint, Tarcuta Vasile és Timis Gheorghie volt, akik nem akartak megállani a határcsős felszólítására és nyugodtan tovább folytatták utjukat. Mikor Deák Miklós látta, hogy a három ismeretlen egyen nem akar felszólításának eleget tenni és nem akar visszafordulni, feleségét elküldte vadászfegyveréért és a három férfi után sietve, megállásra akarta őket kényszeríteni. A három idegen férfi közül kettő ügyet sem vetett a felszólításra, míg Trifu Constantin visszafordult és dulakodni kezdett Deák Miklóssal. Szerencsétlenségre, a dulakodás közben, elsült a fegyver és a golyó azonnal megölte Trifu Constantint. Mivel az ügynek nagyon sok szemtanúja volt, akik közül többen azt állították, hogy Deák Miklós rántotta meg a fegyver ravaszát, a határcsős ellen szándékos gyilkosság miatt emeltek vádat. A tegnapi büntetőtanács tárgyaláson a bíróság közel husz tanút hallgatott ki, akik hol a vádlott mellett, hol ellene vallottak. Miután a kihallgatott tanúk vallomásából nem lehetett pontosan megállapítani a tényállást, a bíróság dr Saragea Zamfir védőügyvéd kérésére új tanúk beidézését rendelte el és a tárgyalás folytatását július 20-ára halasztotta.

 Kávéházakban, vendéglőkben kérsje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Feljegyzések

A francia-spanyol határon a menekülők ezrei ostromolják a spanyol sorompókat és mindenáron át akarnak jutni rajta. A spanyol határőrök éjjel-nappal szolgálatban vannak és még így sem bírják átvizsgálni a menekülők okmányait. Ezek tolongnak a szabadulást jelentő határvonal előtt és készek mindent elhagyni, csak hogy pusztá életüket megmenhessék. A határig gépkocsikon jöttek. A kocsik azonban megrekedtek a határ előtt és a tulajdonosok aklatásokkal, kisebb bőröndökkel gyalogoltak tovább.

A spanyol határőrök megnézték minden úllevelet, minden aklatáskát és bőröndöt. Az első megállapításuk az volt, hogy nem a szegény emberek keltek útra és indultak el a „számvetés keserű kenyérért enni”, hanem a gazdagok, az aranyban, drágakövekben és értékpapirokban dúskálók. Az aklatások és a bőröndök ugyanis ilyesmivel voltak teli tömve. A második megállapítás szintén nagyon érdekes volt. Ezek a bőröndös menekülők nem is franciák voltak. Mégis nem külföldiek, nem diplomáciai képviselők tagjai, hanem szabályszerű francia állampolgárok menekültek. Csakhogy az útlevelekből mindenütt a Rotschild, Levy és Davidsohn nevek bukkantak elő. Ezeké volt a sok arany, drágakő és értékpapír és ezek találták hirtelen olyan forrónak talpuk alatt a földet. Ezek vándoroltak ki azzal, ami szívének a legkedvesebb, legértékesebb volt.

Amikor azonban a történelem kereke nagyot fordul és az események egyideig formátlan halmazából új világ és új életforma körvonalai kezdenek kibontakozni, jó lesz az örök javíthatatlan aranyzsákok során eltűnődni. Kimenekültek kincsükkel és aranyukkal, értékpapirokkaal és főképpen mindent változatlanul előről kezdeni akaró elszándásukkal. Ebben az egyben pedig nagy csalóds fogja érni őket. Az arany ugyanis nem lesz mindig könyörtelen hatalom és az értékpapírnál egy napon a nagyobb darab csomagolópapír is többet fog érni. Az új világ kezdő melódiáiból mintha az csendülne ki, hogy az ember s a benne rejlő nemes erők és tehetségek az értékelés középpontjába kerülnek. A bankházak, trösztök és konszernek világa ledőzöbön van. A pénzkirályok polipkarjai erőtlően hullanak le az áldozatnak kiszemelt nemzetek és népek tésztéről. A Rotschildok, a Levyk, a Davidsohnok menekülnek az igazságszolgáltatás elől és még az aranyuk, drágakövik, értékpapírjuk sem nyújt nekik vigasztalást a jövőre. (k. n.)

Letépte a karját a gép. Temesvár. Saját tud. A billédi kendergyárban Kis Margit munkásnő munka közben úgy került az egyik géphez, hogy az megkapta a jobb karját s letépte. A szerencsétlen munkásnőt, aki keresetéből tartotta el édesanyját és testvéreit, a temesvári kórházba szállították.

Háromévre itélték a szatmári lakások tolvajnijét. Szatmárról jelentik: A büntető járásbírósg most itélkezett Kovács Mária rovottmuitu tolvajnij felett, akit különböző lopások miatt már többször elítéltek. Kovács Máriaat azzal vádolták, hogy Farkas Sámuel, Róth Adolf, Vasiliu Elisabetha és Dancu Rozália helybeli lakosoktól több ezer lelt értékű ágyneműt, fehérneműt és nagymennyiségű szárnyasállatot lopott. A beismerésben levő visszaeső tolvajnijót dr Dragos járásbíró 3 évi fogházra, valamint 5000 lelt pénzbírságra ítélte. Itt írjuk meg azt is, hogy Kovács Ilona fogalkozás nélküli nőt a járásbírósg csavargás miatt egyhónapi fogházra ítélte.

Rövid hírek a Tisza-Iza közből. Máramarossziget. Saját tud. Remény van arra, hogy a város vezetősége által négy éve tervbe vett új összekötő utca ez évben megnyílik. — Ulici Ilona szigeti lakos feljelentést tett a rendőrségen Holberger Flóra ellen rágalmazás és veszélyes fenyegetés címen. — Ugyancsak feljelentést tett a rendőrségnél Trifai Ilona, Pop Péter elle, aki öt tetteg bántalmazta és szavaival a becsületét gázolt. Mindkét ügyben megindult az eljárás.

Folyik a felhőszakadás okozta károk fölbecsülése

Ujabb viharok pusztítottak az ország több vidékén. Szamos megyében százezer lejt juttattak a károsultaknak

A felhőszakadásokról, viharokról, áradásokról és villámcsapás okozta károkról még mindig egymásután érkeznek a jelentések. Egyes helyeken még magukhoz sem tértek az emberek a hatalmas orkán és felhőszakadás után s máris újabb viharfelhők sötétítették el az eget s újabb károkat okozott a hihetetlenül szeszélyes időjárás.

Sök vasuti vonalon megszakadt a forgalom az esőzések miatt.

Mint Bucurestiből jelentik: Az ország különböző részeiben az állandó esőzések és felhőszakadások nagy áradásokat idéznek elő. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka ennek következtében megszakadt a vasuti forgalom Ploesti és Buzău között. A nagyforgalmi vonalon a közlekedést csak hétfőn reggel lehetett helyreállítani. Călăraș kikötőjét ugyancsak elöntötte a víz, a vonatközlekedést leállították. A Cluj-oradeai vonalon, Băciu és Nădăsele között, a vonal beiszaposodott. A vasuti közlekedés három órára megszakadt. A román tengeri hajózási hivatal igazgatósága elhatározta, hogy a személyszállítást a Közép-Keleten ismét megkezdi. A Dacia és Regele Carol hajók minden csütörtökön este indulnak el Constantából, kikötnek Istanbulban, míg végállomásuk Pireus lesz. Az Alba-Iulia hajó, amelyet az események Marcellésben visszatartottak, szombaton elindult az ország felé. A Mangalia motoros hajó Newyorkból a napokban indult haza. Az összes vegyes hajók részint Constantában, részint a Ducău tartózkodnak.

Hegycsuszamlás Ujmoldova és Oravica között.

Lugosról jelentik: Az esőzések következtében az Ujmoldova—Oravica közötti országúton Szinice község közelében földcsuszamlás történt. A nagymennyiségű föld mintegy 5 kilométeres szakaszon eltorlaszolta az utat és teljesen megbénította a forgalmat.

Felhőszakadás Máramarosziget határában és Alsóvisó községben.

Máramarosziget. Saját tud. A máramaros megyei Alsóvisó községben hatalmas felhőszakadás volt, aminek következtében a község a víz által odasodort kőtorlaszoktól megközelíthetetlen. Az anyagi kár tetemes, emberéletben a jelentések szerint, nem esett kár. A munkálatok megindultak a községbe vezető utrészek szabadláj tétele ügyében.

Sziget városának távoli határában a hegyek között is nagy felhőszakadás volt. A Sugó-völgyi kis patak megáradt és hógörgeteget zúdított a Sugóra.

Torda az árvíz után...

Tordáról jelentik: Torda lakossága még mindig a szörnyű árvízpusztítások hatása alatt áll. Az utóbbi napok esőzései újabb felhőszakadás lehetőségével fenyegettek. Riasztó hírek is érkeztek a városba arról, hogy a Melegvölgye nevű dűlőben, ahonnan a két megáradt patak a Rákos és a Sét patak ered, ismét felhőszakadás volt. A heves zápor elvonulása után ismét megduzzadt a patakok vize, de újabb áradás nem következett be.

A vízzel és iszappal elöntött házak lakói egész nap lakásaik tisztogatásán és tönkrement ingóságaik, bútoraik mentésén dolgoztak. Megrázó látványt nyújt a két megáradt patak elhúzódozó utcák házsorainak képe. Mindenütt bedőltek házak, kifáradt házfalak és síró asszonyok, gyermekek.

Akit az ijedség ölt meg.

A halottak és eltűntek tényleges számát még mindig nem lehetett pontosan megállapítani. Eddig csak Bartha Miklósné holttestét és a két kis Csokuj gyermeket vetette partra a víz. A szörnyű szerencsétlenségnek eset áldozatul a 70 éves Szabó Miklósné, akit veje a lakásukba bérelő ár elől a padlásra menekített fel. A szívhajos, idős asszony, amikor a házba betuduló hullámokat és hozzátartozói szörnyű viaskodását látta amint gyermekeiket igyekeztek a vízből kimenteni — holtan rogyott össze a padláson. Beteg szíve nem bírta ki ennyi megpróbáltatást.

Megirtuk már, hogy az árvíz kettő híján az összes hidakat elvitte a két patak felett. A három kilométer hosszúságban elnyúló város két szakasza között most csak nagy kerülővel lehet a két megmaradt betonhidon át közlekedni. Ezeket a hidakat most mindegyre butorokkal

megrakott szekerek tűnnek fel, amelyek a tönkrement házakból költöztetik a menekülőket. Olyan látvány ez, mintha menekülőket látna az ember.

A károsultak felszegélyezése.

A károsultak legnagyobb része a város magyar lakosságából került ki. A tordai magyar egyházak máris hozzákezdtek a legszegényebb károsultak összeírásához.

A népkönyha vezetősége a legutóbbi téli ingyenebéd akcióból megmaradt 12 ezer lejt összeget bocsátotta a legszegényebb árvíz-károsultak kenyérrel való ellátására. Az összeget szétesztés céljából az egyháznak adta át. A vízkárosultak iránt városszerte nagy részvét nyilvánul meg. Az emberek a két rakoncátlan patak koráb-

bi áradásait emlegetik. Eddig is megtörtént, hogy az árvíz elvitte egy-két hidat és a kertek végéből egy-egy ólat, tyukketrecet, de a mostanihoz hasonló romboló erejű áradás emberemlékezet óta nem pusztított Tordán.

Dr Tataru királyi helytartó a szamos-megyei árvíz színhelyén.

Désről jelentik: A Szamos megyében pusztított árvizek színhelyét dr Tataru Coriolan királyi helytartó is meglátogatta dr Sorban Romulus kabinetigazgató és Puscas szamos-megyei prefektus kíséretében. Az első község, amit megközelítettek Semesnye volt. Innen a helytartó és kísérete a völgyben elterülő többi községeket akarta meglátogatni. De alig értek ki a község határából, tovább nem haladhattak, mert az utakat még mindig iszap-tenger borítja.

Százezer lejt gyorssegélyt osztottak ki az árvíz-károsultak között.

A helytartó a következő községek részére osztott ki gyorssegélyt: Semesnye községnek 14 ezer lejt, Zálha 25 ezer lejt, Csóka 46 ezer lejt, Vártyosco 6000 lejt, Hosmos 3000 lejt, Valea Lunga 6000 lejt. A helytartó megígérte, hogy legközelebb újabb segélyről fog gondoskodni. Ugyancsak itt említjük meg azt is, hogy Szamos megye prefektusa is gyűjtést indított az árvíz-károsultak részére, amit személyesen vezet Désen.

POSTAFIÓK

A katolikus leányifjúság országos lelkigyakorlatai. A Fidelitas katolikus leányegyesület rendezésében most tartják meg Temesváron a katolikus leányifjúság lelkigyakorlatait, amelyekre az ország különböző részeiből érkeztek résztvevők. Kedden reggel Veni Sancte-t és szentmisét tartott Metzger Márton dr prépost-plébános s a résztvevő leányokhoz beszédet intézett. Ezután a józsefvárosi katolikus fiúiskolában megkezdődtek az előadások, amelyek vasárnapig tartanak. Előadók Iványi Angélica, Pataki Alexia és Fall Elza szociális testvérek, Rosner Boriska és Scholcz Klára egyházközségi nővérek, míg az elmékedéseket Fodor József hittanár, központi ifjúsági pap, Borsos Lajos nagylaki helyettes plébános és Bojhos Mihály temesvári lelkész tartják. A lelkigyakorlatok befejezéséig a résztvevők hétón Mária-Radnára zárandokolnak.

Megérkezett a katonák postája.

Solymosán Magda siremléket kapott. Kegyeletes aktus színhelye lesz jövő vasárnap délelőtt az aradi Felsőtemető. A múlt esztendőben tragikus körülmények között elhunyt Solymosán Magda sirdombjára kerül szép márványemlék, amely hirdetni fogja, hogy itt pihen az a művésznő, akit Erdély magyar közönsége szeretetébe zárt és aki olyan fiatalon hunyta le örök álomra szemét. A sírkő leleplezésén megjelenik az Aradon időző Thalia színtársulat is, hogy lerója kegyeletét a feledhetetlen pályatársnő iránt. A vasárnapi sírköavatáson aradiak is nagyszámban jelennek meg, hiszen Solymosán Magda, bár elszármazott tőlük, mégis aradi volt és örök pihenőre is Aradra tért meg, hogy szülővárosa földjében aludja végtelen álmát.

A kolozsvári Magyar Magán Zenekonzervatorium nagysikerű évszázó hangversenye. Most tartotta meg évszázó vizsgahangversenyét a kolozsvári Magyar Magán Zenekonzervatorium. Ez a kiválóan működő intézmény hosszú évtizedek óta legjelentősebb szerve az erdélyi magyar zenei nevelésnek. Hézagpótló szerepet játsza az utánpótlás kérdésében felbecsülhetetlen értékű művészi nevelőmunkát végez. A szombat esti hangversenyen ismét egész sereg tehetséges növendék mutatkozott be, ezzel tárgyyszerűen igazolva a konzervatorium munkájának nagy jelentőségét. Az intézmény élén álló Inczédy-Joksmán Ödön dr elnök és Zsizsmann Rezső igazgató, a konzervatorium tanári karával együtt lelkesen és fáradhatatlanul dolgozott a hangverseny sikerének érdekében. A nagyszámú közönség, amely zsűfőléssig megtöltötte a római katolikus főgimnázium Jósika-termetét, nagy tetszéssel fogadta a tehetséges fiatal művészek bemutatkozását. Az évszázó vizsgaverseny keretében B. Zsembery Elvira, B. Szász Ilona, S. Kouba Paula, K. Molnár Irma, Mihályffy Irén és Zsizsmann Rezső igazgató tanítványai mutatkoztak be. Befejezésül Inczédy-Joksmán Ödön dr, a Konzervatorium elnöke rövid beszéd keretében bejártnak nyilvánította az iskolai évet. A nagymultú és talán még nagyobb jövőjű intézet ezuttal is tanúságot tett pompás munkájáról s a közönség megállapíthatta, hogy a kolozsvári Magyar Magán Zenekonzervatoriumban komoly zenei nevelőmunka folyik.

HOTEL SZABÓ
BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

KÖZGAZDASÁG

Hat ezrelékre emelték a számlabélyeget

A névre szóló részvények után is illetéket kell fizetni

Nagyvárad. Saját tud. Jelentettük, hogy a bélyegtörvényben jelentős változások történtek, az erre vonatkozó intézkedések tegnap érkeztek meg a nagyváradai pénzügyigazgatósághoz és ezek közül a lényegesebbek a következők:

A kereskedők és iparosok egymásközti, valamint a magánfeleknek adott számlái 0.60 százalékos számlabélyeg alá esnek. (Eddig 0.50 százalékos volt). A kereskedők és iparosok között létrejött szóbeli vagy írásbeli áru ellátási szerződések a jövőben mentesek az 1 ezrelékes repülőbélyeg és az 1.68 százalékos aránylagos adó alól és a bélyegtörvény 15. szakasza vonatkozik rájuk is, mint az ingó javak eladására vonatkozó üzletekre.

A részvénytársaságok összes részvényei függetlenül attól, hogy azok bemutatóra, vagy névre szólnak, évi fél százalékos illeték alá esnek. A részvények értékét a következőképpen

állapítják meg: azon részvények után, amelyeket a tőzsdén jegyeznek, az a tőzsdéi árfolyam mérvadó, amely az előző év végén szerepel. A csupán szabad forgalomban jegyzett vagy egyáltalán nem jegyzett részvények esetében az értéket a pénzügyminiszter állapítja meg.

Mentesülnek az örökösödési illeték alól az összes részvények, melyeknek tulajdonosai örökösödés révén jutottak, tekintettel arra, hogy utánuk a kincstár 0.50 ezrelék évi adót hajt be. Az illetéket a vállalatok a részvényesek terhére kötelesek kifizetni, annak a hónapnak a végéig, amely a közgyűlést követi.

A rendelkezéssel kapcsolatban a nagyváradai pénzügyigazgatóság kivetési osztálya felhívja az érdekelt részvénytulajdonosokat, hogy három napon belül adjanak be részletes vallomást a tulajdonukban levő részvényekről, a fent említett illeték befizetése végett.

Maximálta a nemzetgazdasági minisztérium a tűzifa árát

Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium maximálta a tűzifa árát, a következőképpen:

Bükkyfa nagybani eladási ára ab Bucuresti vagononként 11 ezer lei.

Tőzgyfa 11.500 lei.

Az állami erdőigazgatóság, a Caps köteles szeptember 1-től 12.000 leiert adni kicsinybani eladásra a tűzifát.

A fenti nagybani árakhoz a kicsinybani eladásnál 3400 lei többlet számítható. Semmiféle címen nem lehet a fenti árakhoz semmit sem hozzátenni.

Maximálta a nemzetgazdasági miniszter a 25 kg-os műjégtábla árát is 28, illetve 32 leies árré.

Kik azok az iparosok, akik nem fizetnek nemzetvédelmi illetéket?

Nagyvárad. Saját tud. A pénzügyigazgatóság tegnap igen fontos újabb rendelkezések érkeztek, a 2 százalékos nemzetvédelmi adó fizetésére vonatkozólag, amelyeket az alábbiakban közlünk:

Az első rendelkezés tisztázza azt a kérdést, hogy kik azok az iparosok, akik mentesítve vannak a 2 százalékos nemzetvédelmi adók fizetése alól. Eszerint kizárólag csak azok az iparosok nem fizetik a nemzetvédelmi illetéket, akik csak alkalmilag kereskednek, tehát a piactereken és vásárokon, nincsen állandó bódéjuk, sátruk, vagy más fix időre bérelt helyiségük, továbbá egyedül, vagy maximum egy segéddel dolgoznak és más iparosoknak nem adnak munkát.

Egy másik rendelkezés visszavonja a minisztériumnak azon engedélyeit, amelyeket a nemzetvédelmi illetéknek hetenként vagy időszakonként való fizetésére adott egyes vállalatoknak. Nagyváradon a Carmen cipőgyár, a Caurom és a Depozitul Industria Textila Aradana Witrael V. cégekre vonatkozik ez a rendelkezés. A pénzügyigazgatóság ez uton hívja fel ezeket a cégeket, hogy a miniszter 1.08594. számú rendelete értelmében 1940 június 20-tól visszamenőleg a rendes úton röjják le a nemzetvédelmi illetékeiket. A nemzetvédelmi illetéknek nem bélyegben való lerovását a miniszter csak a 2 millió leien felüli üzletkötéseknél engedélyezi.

Végül egy harmadik rendelet úgy intézkedik, hogy az ipari célokra adott villanyáram is nemzetvédelmi adó alá tartozik és kizárólag csak a világtitási (a rendelet szerint „menajer”) ára mentes ezen illeték alól.

Dr. Cioloca Emil pénzügyigazgató a fenti rendeleteket végrehajtás céljából közölte az összes érdekelt tisztviselőkkel.

75 éves a berlini csőposta. Berlinből jelentik: A berlini csőposta június elején ünnepelte meg fennállása 75. esztendejét. Csőhálózata jelenleg 416 km-re terjed: évente kereken 8 millió küldeményt jut at el rendeltetési helyére.

Forgalmi- és fényüzési adóájtrom láttamozása. Temesvár. Saját tud. A Temesi Kereskedelmi Testület Szövetségének közlése szerint a pénzügyminisztériumban történt távirati közbenjárásra a minisztérium június 30-ig meghosszabbította a forgalmi és fényüzési adó különleges lapstromának a pénzügyigazgatóságoknál való kötelező láttamozását.

A pékek kötelesek a napi élesztőfogyasztást is bevezetni a lisztregiszterbe

A miniszter rendeletet adott ki, melyben közli, hogy az ez év április elsején megjelent törvény értelmében a komlóra kilogrammonként 6000 lei fogyasztási illetéket vetettek ki. Amióta ez a magas illeték életbelépett, egyes pékek titkos helyekről szerzik be komlószerűségüket és az így vásárolt komló után az illetéket nem röjják le. Az ellenőrzés hatályosabbá tétele végett a minisztérium most elrendelte, hogy a pékek a jövőben úgy az általuk vásárolt és felhasznált komlóról, mint élesztőről napi kiutatást készítsenek, illetve a vásárolt, valamint a felhasznált komló és élesztőkészleteket naponta be kell vezetniük a lisztregiszterbe.

ISMÉT ELLANYHULT A BUCURESTI ÉRTEKTŐZSDE. Bucurestiből jelentik: Az értéktőzsde irányzata ismét ellanyhult. A Mica részvényei 1300 leies árfolyamon változatlanok, a Resita tíz ponttal 520-ra lanyhult, Telefonsársaság 30 ponttal 1040-re esett vissza. Ellanyhultak a petróleumpapírok is: Astra Romana 25 ponttal 960-ra, Steaua Romana tíz ponttal 580-ra, Creditul Minier 25 ponttal 525-re esett vissza. Bankpapírokban nem volt üzlet. Az Ipari Hitelintézet árfolyama 690. Az állampapírok árfolyamai változatlanok: Kisajátítási kötvény 50¹/₄, Inzestrare kötvények kis címletei 71 és háromnegyed, Consolidare 37 és háromnyolcad, Desvoltare 52 háromnyolcad, Stabilizare 52¹/₂.

Könnyítések a lisztregiszter vezetése körül. A Temesi Kereskedelmi Testület Szövetsége közölte a fűszerkiskereskedőkkel, hogy a különböző kereskedői egyesületeknek a lisztregiszter megváltoztatása érdekében hónapokon át folytatott mozgalma sikerrel járt. A földművelésügyi minisztérium ugyanis a Hivatalos Lap június 20-iki számában megjelent rendeletével a kicsinyben árusító kiskereskedők lisztregiszterének 15. 16. és 17. hasábjait törölte. Ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy az ilyen kiskereskedőknek sem globális számlát nem kell napi eladásairól készíteniük, sem bonokat nem kell kiállítaniuk, végül nem kell az ellenőri hivatalban a megfelelő szállítási bécát a globális számla ellenében beszerezniük. Természetes, hogy ennek a három elmaradó aktának a számlát és költét nem kell a jövőben a lisztregisztereken feltüntetni, amiért is feleslegessé válik az illető hasábok kitöltése. Ennélfogva a lisztjegyzékek jobboldali eladási rovataiba a jövőben a részleteladó kiskereskedőknek csak a naponként eladott liszt összmenyiségét és a mindennapi lisztkészletet kell beírniük. A lisztregiszterek egyébként pontosan, naponként késedelem nélkül vezetendők, a megtelt lapok hasábjába bevezetett összegeket össze kell adni, a bejegyzéseket tintával, vakarás vagy átirás nélkül kell eszközölni és ügyelni kell arra, hogy a könyvbe beírt naponkénti lisztkészlet megfeleljen a raktáron található tényleges készleteknek.

Arcáhidetések

Lakás	Kiadó
Modern 2 szobás, fürdőszobás komfortos új lakás és üzlethelyiség azonnalra kiadó Alexandri-utcán. — Érdeklődni Oradea-Nagyvárad, Str. Regele Carol No. 14-a. 12-2 óra közt.	háromszobás modern utcai lakás, minden mellékkelhelyiséggel aug. elsejére. Nagyvárad, Str. Ciorgariu 47. sz.
Üres szoba azonnal kiadó. Oradea-Nagyvárad, Str. Andrei Muresan 9. sz.	Állást nyec LAP KIHORDÁSRA férfit, ki Katonaváros és Szőlös területén ismerős, azonnal felvesz a lap kiadóhivatala.
Kiadó 4 szobás modern lakás kerttel július 1-re — Ugyanott hálószobába butor eladó. Nagyvárad, Str. Luminei 8. Tabéry-telep.	Ügyes Kiszolgáló leány felvétetik. Vulcan bórondgyár, Nagyvárad, Regele Ferdinand No. 1.
Szép egyszobás lakás július 1-re kiadó. Nagyvárad, Tache Jonescu-utca 24. szám.	Ügyes fiu tanulóknak felvétetik, Joó Lajos fűszerüzletében, Nagyvárad, Tache Jonescu-utca 24. szám.

Regények és útleírások

Aldrich: Száll a fehér madár	Ára 74 lei
Családi kör	67 "
Ella kisasszony	74 "
Kühár: Bartangok, sírok, kupolák	40 "
Orczy: Összekuszált fonat	68 "
Okos Pimpernel	68 "
Burger: Bölcsőre hulló fények és árnyak	90 "
Kühnelt: Jezsuiták, nyárspolgárok, bolsevikik	115 "
Nyirő: Mádéfalvi veszedelem, kötve	244 "
Uz Bence, kötve	244 "
Bónyi: Uri világ, füzve	87 "
Balla: Megsebzett	147 "
Tarczai: Masolino	105 "
Misciatelli: Savonarola	125 "
Regnier: Az elveszett drachma	120 "
Nyisztör: Mandarinok, kulik, missionariusok	180 "
Luttor: Róma	95 "
Lytkens: Ne várjatok vacsorára	74 "
Mayrie G.: Urihölgy állást keres	74 "
Le Fort: A gettóból jött pápa	80 "
Velösi: Orosz titok	40 "
Bangha: Dél keresztje alatt	125 "
Jacot és Collier: Marconi az éter varázslója	255 "

LEGUJABB

Julius 1-én kezdődnek meg a beiratkozások a Nemzet Pártjába

A beiratkozás feltételei. A kisebbségeket külön törzskönyvbe vezetik be. Zsidók nem iratkozhatnak be a pártba

Bucurestből jelenti a rádió: Urdareanu vezérkari főnök és Victor Moldovan főtitkár kedden a következő közleményt küldte el az összes tartományi, megyei és városi pártszervezetekhez:

Julius elsején kezdődnek meg az egész ország területén a Nemzet Pártjába való beiratkozások. A beiratkozás feltételei a következők:

1. A beiratkozás csak egyenkint és személyesen történhetik.
2. A kisebbségeket külön törzskönyvekbe írják be.
3. Zsidók nem iratkozhatnak be a Pártba.

A Nemzet Pártjába úgy férfiak, mint nők, 21-ik életévük betöltése után iratkozhatnak be.

A Sturdza-palotában állítják fel a párt központi hivatalos helyiségeit

Bucurestből jelenti a Rádió: A Nemzet Pártja kedden a következő határozatot adta ki:

1. A Nemzet Pártjának indulója a „Pe al nostru steag” kezdetű nemzeti induló.
2. A Nemzet Pártjának minden egyes tagja a haza harcosa.
3. A Nemzet Pártjának központi hivatalos

helyiségeit június 27-től kezdődőleg a Sturdza-palotában, az egykori külügyminisztérium épületében állítják fel.

4. A Párthoz érkező összes levelezéseket a Párt főtitkárságához kell címezni.

A határozatot II. Károly király és Urdareanu vezérkari főnök irták alá.

A fegyverszünet bejelentése Németországban

Megkondultak a Rajna-menti harangok. — A német sajtó a két szomszéd nép közötti lelki békét várja a fegyverszünetről

Berlinből jelenti: A német nép kedde virradó éjszaka rádió mellett várta a pillanatot, amikor 1 óra 36 perckor felhangzott a „das ganze Halt” — „Mindenuzt megállni” jel. Ezután a rádió bemondója méltatta a történelmi órát, bejelentve, hogy valamennyi francia csataterén megkezdődött a fegyverszünet s a német nemzet mély tisztelettel hajol meg a háború hősi halottai előtt, akik beirták nevüket a történelem könyvébe. Ebben az órában — úgy mond — minden német a Führerre emeli tekintetét. A rádió bemondója ezután méltatta és éltette Hitler vezért, majd utolsó szavaiba beledondultak a rajna menti német harangok.

A német sajtó hosszú cikkeiben foglalkozik a fegyverszünet létrejöttével. A Berliner Börsenzeitung így ír:

— Az oceántól az Alpokig pihennek a fegyverek. A legyőzött Franciaország politikájának vállalniuk kell a következményeket. A

győző szellem elutasítja magától azt a gondolatot, hogy gyűlöletet vessen és állandósítson, ehelyett egy jobb jövő alapjait veti meg.

A Völkischer Beobachter reméli, hogy a két szomszéd nép viszonya végre olyan útra lép, amelyet a Führer évek óta hiába ajánlott. A francia felébredés talán azzal az eredménnyel

Anglia levonja a francia katasztrófa tanulságait és lázasan építi a repülőgépeket

A polgári lakosság menekülését szabályozás alá veszik, hogy ne akadályozza a hadsereg mozgatait

A „Deutsche Allgemeine Zeitung” genfi tudósítója írja: Megállapítható, hogy Bordeaux és London között csaknem teljesen megszakadt minden kapcsolat. London most már csak a francia flottával igyekszik összeköttetésben maradni. Ebbe kétségkívül belejátszik az a körülmény, hogy Alexandriában és más angol uralom alatt lévő kikötőben nagy francia hajóegységet horonyoznak. Hogy Anglia ebből a tényből hasznot akar húzni és ezzel nyomást akar gyakorolni a franciákra, magától érthető dolog. Angliának mindenesetre van most egy kis ideje, amelyben lélekzethez jut s ezt igyekszik minden erejével kihasználni. Legnagyobb törekvésüket a repülőgépipítés területére összpontosítják. Mert a levegőből jövő veszedelmet a legfenyegetőbbnek látják Angliára és hajóhadára nézve. Az „Evening Standard” így ír: Tanulságot kell levonni a katasztrófából, amely Franciaországot érte: világos utasításokat kell adni a polgári lakosságnak. Semmiféle város vagy más helység kiürítése nem történhessék meg a katonai hatóságok rendelkezései nélkül. Meg kell akadályozni az utvonalak eltorlaszolódását, ami lehetetlenné teszi a csapatok szabad mozgását.

Az „Evening News” írja: Az utolsó hónapok khaosából egyre világosabban derül ki, hogy a légi fegyvernem elhatározó jelentőségű. A légi fegyvernem folénye nélkül Anglia nem remélheti, hogy a háborút a kontinensre vigye át. A legfontosabb dolog, hogy a háborút meg lehessen nyerni, arról áll, hogy a legnagyobb erőfeszítéseket kell tenni a repülőgép termelés te-

is jár majd, hogy megteremti az európai népeknek a csatornántúli szellemi való felszabadulását.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint a fegyverszüneti feltételek lehetőségét nyújtanak az új élet megteremtésére.

A londoni olasz követ Lisszabonba érkezett.

Rómából jelenti: A Stefani lisszaboni jelentése szerint Bastianini londoni olasz nagykövet az angol kormány által rendelkezésére bocsátott hajón Lisszabonba érkezett. A hajón utazik hatszáz olasz állampolgár is.

A Medici-villa lefoglalása.

Rómából jelenti (Stefani): Az olasz hatóságok lefoglalták a római Pincio hegyen lévő Medici villát, mely 1803 óta a római Francia Akadémia székhelye volt.

A holland trónörökös Kanadában.

Newyorkból jelenti (Reuter): Ottavai jelentés szerint Julianna holland trónörökös két kislányával Ottawába érkezett. A trónörökös a főkormányzó vendége.

Politikai vonatkozású csempészéseket akadályoztak meg a francia-spanyol határon.

Madridból jelenti: Vasárnap Irunnál három gyanús egyén arannyal, állami titkos okmányokkal megrakott csomagokat akart Spanyolországba csempészni. Az illetők Reynaud állítólagos titkárai. A D. N. B. jelentése szerint a vizsgálat során megállapították, hogy Reynaud hazaárulási cselekményéről van szó, mert az ügynökök a londoni francia nemzeti tanács kezére akarták játszani az értékes anyagot, mellyel Pétain bukását akarták előidézni.

Rengeteg katonai repülőgép indult Dél-Franciaországból Északafrikába.

Madridból jelenti: Spanyolországból és a spanyol szigetekről megfigyelhető, Dél-Franciaországból rengeteg katonai repülőgép van úton Észak-Afrikába. Egyik ilyen bombavető repülőgép Sierra Binefaresben lezuhant. Azt még nem sikerült megállapítani, hogy négyen vagy öten ültek-e benne. A repülőgép romjai között fel nem robbant bombákat, fegyvereket, 140 ezer frank készpénzt és sok okmányt találtak.

A katonák is boldogan olvassák a fegyverszünet híreit.

rén. Tovább nagyjelentőségű, hogy a repülőgépgyárakat és a repülő kikötőket jól tudjuk védeni. A tengeren át való támadás még mindig kisebb veszélynek látszik, mint az, amelyik a levegőből fenyeget.

Az idegesség Angliában állandóan növekszik Churchill bizakodó beszéde ellenére is és habár az angol közvélemény hajthatatlan a francia-ellenes felfogásban. Anglia azt tervezi, hogy ifjúságának egy részét a tengeren tundra telepíti át. Továbbá azt akarják, hogy az összes külföldieket, akiket nem tartanak teljesen megbízhatónak, a hadifoglyokhoz hasonlóan internáló táborokba vigyék át Kanadába.

Dél-Afrikában tüntetnek a béke mellett.

Johannesburgból jelenti: A délafrikai unió nagy városaiban hétfő óta tiltakozó gyűléseket és felvonulásokat tartanak Herzog tábornok pártívei a kormány alkotmányellenes lépése ellen, mellyel a parlament megkérdőjelezése nélkül hadat üzent Olaszországnak. A tüntetők a nemzeti himnuszot énekelve vonultak végig az utcákon és követelik, hogy Dél-Afrika lépjen vissza a háborútól.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-út 5. szám.

CENZURAT